

NÉPÚJSÁG

2026. július 10.,
péntek
LXXVIII. évfolyam
150. (22310.) sz.
Ára: 5⁰⁰ lej
(előfizetőknek 3⁰⁰ lej)

K Ö Z É L E T I   N A P I L A P

Elkezdődött a felvételi iratkozás a Sapientián

Az egyetem stratégiai partnere a mindenkori magyar kormány

Fotó: Sapiientia EMTE

A Sapiientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem az új tanévben is széles képzési kínálatot várja a továbbtanulni vágyókat. Az egyetem négy helyszínen – Csíkszeredában, Kolozsváron, Marosvásárhelyen és Sepsiszentgyörgyön – összesen 35 alapképzési és 13 mesterképzési szakot kínál a felvételizők számára.

Szeredai Vivien

Július 8-án, szerdán Csíkszeredában az egyetem vezetősége sajtótájékoztató keretében ismertette az egyes karokat, valamint a következő tanév szakkínálatát. Az eseményen a 25. jubileumát ünneplő intézmény rektora, dr. Tonk Márton kiemelte, hogy az elmúlt két és fél évtizedben „a Sapiientia fontos, társadalmilag és oktatásilag is jól beágyazott

(Folytatás a 4. oldalon)

Ne feledje

idejében
megújítani
előfizetését!

Ha előfizet, biztosan
kézhez kapja,
olcsóbban,
mint ha megvásárolná!

Csillagfényes este a Limesparkban

Vajon hogyan festett az éjszakai égbolt közel kétezer évvel ezelőtt? Mit láthattak a Római Birodalom határát őrző katonák, amikor feltekintettek a csillagokra?

4.

A trónörökös, aki útban volt

A történet drámai: ha a trónörökös életben marad, talán nincs világháború, talán nincs összeomlás, talán a Monarchia is más úton halad tovább.

5.

Egyházköri találkozó Szovátán

Egy ilyen alkalom megmozgatja a gyülekezeteket, mindenhol van egy mag, amely részt vesz a találkozón, de idén más felekezetűek is érkeztek.

17.

INGYENES FIZIOTERÁPIA küldőpapírral

- Ingyenes orvosi vizsgálat és kezelés küldőpapírral
- Szakképzett, tapasztalt terapeuták
- Korszerű, modern eszközök

JÚLIUSI AKCIÓ: 1 nap AJÁNDÉK kezelés

PsychoBioMed center

0772 070 391

Marosvásárhely, Hadsereg tér 45.

AKTUÁLIS

Stratégiai partnerség

Vajda György

Ezekben a napokban gyakran a közbeszéd előterébe került ez a kifejezés. Átalakuló világunkban különösen fontosak az ilyen jellegű kapcsolatok, mivel ezek mögött katonai, gazdasági és egyéb érdekszövetségek kötődnek. A Sapiientia EMTE csíkszeredai sajtótájékoztatóján Tonk Márton rektor válaszként az egyetem jövőjével kapcsolatos aggodalmakra kijelentette: „az egyetem stratégiai partnere a mindenkori magyar kormány” (lásd bővebben tudósításunkban). A rektor így tétélesen is kijelentette azt, ami a magyarországi kormányváltás után – a gyűlöletbeszéd által felcsiholt hangulatban – igen fontos üzenet. Emlékeztetni szeretném az acsarkodókat, hogy Antall József, a magyarországi rendszerváltás utáni első szabadon

(Folytatás a 3. oldalon)

JÚLIUS

10

PÉNTEK

Ma **AMÁLIA**,
holnap **NÓRA, LILI** napja

Az év **191.** napja, hátravan **174** nap

IDŐJÁRÁS

Változó

Hőmérséklet:
max.: **24 °C**
min.: **11 °C**

naptár

Isten éltesse!

NÓRA: arab eredetű női név (jelentése: fény, Isten az én világosságom); az Eleonóra név rövidülése.
LILI: női név, több idegen név (Karlina, Elizabet, Júlia) közös becenevéből önállósult.

VALUTAÁRFOLYAM BNR: 2026. július 9.	
1 €	5,2363 lej
1 \$	4,5824 lej
100 Ft	1,4610 lej
1 g arany	604,8260 lej

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 10–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0728-082-259.

A csütörtöki lottóhúzás nyerőszámai

Joker	10, 18, 22, 29, 23 + 18	NOROC PLUS: 1 8 9 5 0 3
LOTO 40	9, 40, 8, 12, 17, 29	SUPER NOROC: 5 6 6 7 1 5
LOTO 6/5	19, 16, 7, 21, 13, 27	NOROC: 7 6 7 8 6 5 8

M E G Y E I   H Í R E K

Forgalomkorlátozás a Szabadság és Azúr utca közötti szakaszon

Elkezdődik a Săvinești utca felújítása, azt követően, hogy befejeződött a víz- és gázvezetékek cseréje. A munkálatok biztonságos elvégzése érdekében az első szakaszban teljesen lezárják az utat a Szabadság utca és az Azúr utca közötti szakaszon. Ebben a szakaszban felújítják az utat, és rendbehozzák a járdákat is. Elnézést kérnek az átmeneti kellemetlenségekért. A felújítás célja a biztonságosabb és jobb közlekedési feltételek kialakítása a környéken.

Július 14-ig nyújthatnak be szálláskérelmet a diákok

A marosvásárhelyi orvosi és gyógyszerészeti egyetem II–VI. éves hallgatói, akik a 2026/2027-es tanévre kollégiumi férőhelyet szeretnének igényelni, online nyújthatják be szálláskérelmüket a [cazare.umfst.ro](https://umfst.ro) platformon. A felület 2026. július 10-én 10 órától július 14-én 10 óráig lesz elérhető. A szálláskérelem véglegesítésekor a rendszerben megjelenített összes kreditpont nem tartalmazza a pótvizsgák és a nyári szakmai gyakorlat eredményeit. A 2025/2026-os tanév végzős hallgatói, akik ezt követően mesterképzésre iratkoznak be, a kollégiumi kérelmüket a második jelentkezési szakaszban nyújthatják be, amelynek időpontját később teszik közzé. További információk a <https://umfst.ro/universitate/directia-administrativa/serVICIUL-social/camine-studentesti/> linken érhetők el.

Beiratkozás a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetemre

Az egyetem Magyar Művészeti Karán július 13-án kezdődik a beiratkozás alap- és magiszteri képzésekre, a felvételi július 20–24. között lesz. Alapképzés: színház és előadóművészetek: színművészet, bábművészet, teatrológia. Vizuális művészetek: látványtervezés. Film és média: Audiovizuális kommunikáció: forgatókönyv- és reklámírás, média, zene. Magiszteri képzés: színművészet, bábművészet, teatrológia, művelődésszervezés. Művészetek és új média, Korszerű zenei koncepciók. Az egyetem oktatói ingyenes felvételi felkészítőket tartanak. A felvételizők egyetlen beiratkozási díj ellenében párhuzamosan több szakra is jelentkezhetnek. További információk az egyetem honlapján, illetve az egyetem hirdetőfelületein találhatók. (www.szini.ro, www.uat.ro). Elérhetőségek: 0265/266-281 (telefon/fax), e-mail: uat@uat.ro, székhely: Köteles Sámuel utca 6. szám, Marosvásárhely.

Hírszerkesztő: Szer Pálosy Piroska

Tóba fulladt az apoldi polgármester

A segesvári hivatásos tűzoltókat és a rendőrséget július 8-án, szerdán este 23 óra körül riasztották, mivel feltételezhetően belefulladt egy 44 éves apoldi férfi egy Segesd melletti tóba.

A helyszínre egy tűzoltóautót, egy beavatkozó- és irányító járművet, egy felfújható csónakot, valamint egy SMURD mentőautót vezényeltek ki. A hivatásos tűzoltók támogatására a Maros Megyei Hegyimentő Szolgálat egyik egységét is riasztották. Hosszas keresést követően az áldozatot kiemelték a tóból, és a beavatkozó egységek azonnal megkezdtek az újraélesztési műveleteket. Ezt követően a sérültet a SMURD mentőegység a Marosvásárhelyi Sürgősségi Betegellátó Osztályára szállította – tájékoztatott a Maros megyei tűzoltóság sajtóosztálya.

A rendelkezésre álló információk szerint az áldozatot hajnali 1 óra körül, mintegy háromórás keresést követően eszméletlen állapotban emelték ki a tóból. A partra hozatala után azonnal megkezdtek az újraélesztést, amelyre kezdetben reagált. Kórházba szállították, de életét már nem tudták megmenteni.

A közösségi oldalakon közzétett információk szerint a 44 éves férfi egy

összejövotelen vett részt, szaunázott, majd a szaunából kijött, és a tóba ugrott.

Apold Polgármesteri Hivatala megerősítette, hogy az áldozat Gabriel Stelian Mureșan, közismerten Gabi Mureșan, a község polgármestere volt, és részvételét fejezte ki a családnak, valamint mindazoknak, akik ismerték és tisztelték őt.

A 44 éves Gabi Mureșan labdarúgóként védekező középpályásként játszott többek között a Kolozsvári CFR, a Marosvásárhelyi ASA és a Besztercei Gloria színeiben, a román válogatott tagjaként kilencszer lépett pályára. Sportolói pályafutását 2017-ben befejezte, és Apold községben telepedett le, ahol a turizmus és a helyi közigazgatás területén tevékenykedett. A Nemzeti Liberális Párt színeiben 2020-ban választották meg a község polgármesterévé, majd 2024-ben a leadott szavazatok közel 89%-ának megszerzésével második mandátumát is elnyerte. Polgármesteri megbízatása alatt az infrastruktúra korszerűsítését és a térség turisztikai adottságainak hasznosítását célzó fejlesztéseket támogatta, többek között a Via Transilvanica útvonal továbbfejlesztését. Nyugodjék békében! (pálosy)

Társasházra dőlt fenyőfát távolítottak el

A Maros Megyei Horea Katasztrófavédelmi Felügyelőség hivatásos tűzoltóit július 8-án az esti órákban Szászrégenben, a Mihai Viteazu utcába riasztották egy tömbháza dőlt fenyőfa eltávolítása végett. Nem sokkal később Marosvásárhelyen, a Gheorghe Marinescu utcában egy személygépkocsikra dőlt faág eltávolítása miatt riasztották a tűzoltókat. (szer)

Kirándulás az ezeréves határhoz

A Maros megyei Magyar Nyugdíjasok klubja kirándulást szervez az ezeréves határhoz (útközben felmegyünk a kegytemplomhoz) július 18-án. Meglátogatjuk az újjáépített Rákóczi-várat. Érdeklődni a 0265/264-442, valamint a 0744-928-299 telefonszámokon lehet naponta 9–14 óra között. Utolsó jelentkezési nap: július 16.

A labdarugó-vb negyeddöntő programja

- * július 10., péntek, 22 óra: Spanyolország – Belgium
- * július 12., vasárnap, 0 óra: Norvégia – Anglia
- * július 12., vasárnap, 4 óra: Argentína – Svájc

jékoztattak, hogy szándékos gyújtogatás történt, ezt a térfelügyelő kamera rögzítette. Két bankautomata károsodott, és míg ki nem cserélik, addig működésképtelenek lesznek.

Napelempark Gyulakután

Az egyre növekvő energiaárak miatt esedékessé vált egy napelempark kialakítása is a köztisztviselők energiaellátására. A 2,3 millió lej értékű pályázatot a Környezetvédelmi Alap finanszírozza. 280 kWh kapacitású napelemparkot létesítenek a Gyulakutát Bordossal összekötő megyei út mentén, az egykori hulladékátározó 35 áras területén. A pályázat a kiértékelési időszakában tart, rövidesen nyertest hirdetnek, és remélhetőleg elkezdhetik a kivitelezést.

NÉPÚJSÁG
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
FŐSZERKESZTŐ-HELYETTES:
Benedek István
LAPSZERKESZTŐ:
Vajda György

MUNKATÁRSÁK: Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Mezey Sarolta, Kaáli Nagy Botond, Nagy-Bodó Szilárd, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szeredai Vivien, Szer Pálosy Piroska. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Szabó Ivett. **TÖRDELÉS:** Donáth-Nagy György, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi. **FŐKÖNYVELŐ:** Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emília.
Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujas.ro
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujas.ro **E-mail:** nepujas@e-nepujas.ro
Telefon: titkárság: 0265-266-780; tel/fax: 0265-266-270. **Nyomda:** Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, a postásoknál és a szerkesztőségben: tel. 0728-082-259.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15, péntek: 9–14 óra között, szombat, vasárnap: zárva.

Tovább tart a patthelyzet a kormányalakításban

Nicușor Dan államfő szerdán kijelentette, hogy parlamenti többség hiányában jelenleg Sorin Grindeanu és Siegfried Mureșan sem tudna kormányt alakítani. Az ankarai NATO-csúcs után sajtótájékoztatóján arról kérdezték az államfőt, hogy ha a pártok álláspontja nem változik, az eddig javasolt két politikus közül választ-e miniszterelnök-jelöltet, vagy más személyt jelöl kormányfőnek.

A pártvezetőket terheli a felelősség

Nicușor Dan azt válaszolta, hogy nem fog olyan jelöltet kormányalakítással megbízni, akiről tudja, hogy nincs esélye parlamenti többséget szerezni. Az államfő emlékeztetett arra, hogy amikor Eugen Tomacot, majd Adrian Veșteát jelölte miniszterelnöknek, a pártvezetőkkel folytatott előzetes egyeztetések alapján jogosak voltak azok a várakozásai, hogy a kormányt megszavazzák. Hozzátette, hogy azóta változott a helyzet, és jelenleg nincs olyan miniszterelnök-jelölt, akiről megalapozottan feltételezhetné, hogy megkapja a parlament támogatását.

Nicușor Dan hangsúlyozta, hogy a parlamenti többség kialakítása nem az államfő feladata, a megoldást a pártvezetőknek kell megtalálniuk. Megjegyezte: arra számít, hogy a sajtó nyomást fog gyakorolni rájuk. „Biztos vagyok benne, hogy mindegyiküket meg fogják kérdezni: eltelt 63, 65, 67, 69 nap – az újságírók úgyis számolják –, mi az önök javaslata a parlamenti többségre?” – mondta az államfő, majd közölte azt is, hogy a következő miniszterelnök kijelölésekor sem fog elfogadni olyan parlamenti többséget, amelyhez a Románok Egyesüléséért Szövetsége (AUR) szavazataira lenne szükség.

Nicușor Dan kijelentette, hogy „nagy valószínűséggel” hétfőn találkozik a korábbi kormánykoalíció pártjainak vezetőivel. Az államfő tájékoztatta a jelenlevőket, hogy az elmúlt időszakban „mindenkivel” egyeztetett, a pártvezetők pedig tájékoztatták őt az egymás közötti tárgyalásaikról. Ugyanakkor kijelentette, hogy egyelőre nem körvonalazódnak megoldások a kormányválságra. „Azt szeretném, ha a hétfői találkozáon a pártvezetők elmondanák, hogy milyen parlamenti többség kialakítását látják lehetségesnek. Arra is meg fogom kérni őket, hogy ezt ne csak nekem mondják el, hanem önöknek is, mert elsősorban őket terheli a felelősség” – nyilatkozta Nicușor Dan.

Újságíró kérdésére Nicușor Dan elmondta, hogy az elnöki hivatal egyetlen döntését sem fogja befolyásolni semmilyen érdekcsoport. Az államfőt az ankarai NATO-csúcs utáni sajtótájékoztatóján arról is kérdezték, hogy teljes mértékben bízik-e abban, hogy egyetlen biztonsági tanácsadóját sem befolyásolhatják gazdasági, politikai vagy külföldi érdekek. Nicușor Dan kifejtette: politikusként többször is ült már egy asztalnál olyan emberekkel, akikről nem volt jó véleménye, de a feladatának éppen azt tekinti, hogy a különböző társadalmi csoportok között közvetítsen, és összehangolja az állammal szembeni elvárásaikat. „Számomra semmilyen jelentősége nincs annak, hogy kivel ülök egy asztalnál” – mondta az elnök, s hozzátette: hivatala tevékenységét nem fogják érdekcsoportok befolyásolni, mert a döntésekért ő felel. „Garantálni tudom, hogy az elnöki hivatal egyetlen döntését sem fogja soha illegitim módon befolyásolni semmilyen ér-

dekcsoport, mert nincs olyan döntés, amelyet ne én hagynák jóvá” – nyilatkozta Nicușor Dan.

A korábbi kormánykoalíció pártjainak engedniük kell az önérzetükből

Cseke Attila ügyvivő egészségügyi miniszter szerint a korábbi kormánykoalíció pártjainak engedniük kell az önérzetükből, amikor a politikai válság megoldásáról tárgyalnak.

A tárcavezető egy csütörtöki sajtóeseményen emlékeztetett arra, hogy az RMDSZ több megoldást javasolt a patthelyzet feloldására. Kifejtette, hogy Romániában más európai országok példáját kellene követni, ahol nagykoalíciók alakultak a szélsőséges pártok részleges vagy teljes legitimálásának elkerülésére. „Nem örök időkre szólnak ezek a koalíciók. Nem a következő három vagy nyolc évre szóló szerelemről van szó, hanem egy kialakult politikai helyzet felelős kezeléséről” – magyarázta.

Cseke szerint ezért a helyes megoldás a nagykoalíció újjáalakítása lenne, amelyben mindenki vállalja a rá háruló feladatokat. Ha pedig ez nem lehetséges, akkor kisebbségi kormányt kellene alakítani, pártközi megállapodás alapján. Ez szerinte biztosíthatná a parlamenti többséget és a stabilitást olyan fontos ügyekben, mint az uniós helyreállítási források vagy a SAFE-hitelek lehívása.

Az RMDSZ politikusa szerint a tárgyalásokat gyorsan le kell zárni, mert teljes jogkörű miniszterekre van szükség. „A négy pártelnöknek naponta két-három-négy órára össze kellene ülnie, amíg megállapodás születik. Vagy akár a pápaválasztás modelljét is követhetnénk: a politikusok bezárkóznak, amíg megoldást nem találnak” – jelentette ki, majd hozzátette, „nem lehet tovább várni, mert a társadalom türelme elfogyott, az RMDSZ kész támogatni a négypárti megállapodáson alapuló megoldásokat.

Konstruktív hozzáállást követel a PSD

A Szociáldemokrata Párt (PSD) csütörtökön konstruktív magatartásra szólította fel a parlament tagjait és a pártvezetőket egy teljes jogkörű kormány mielőbbi beiktatása érdekében, amely képes kezelni a lakosság és a gazdaság legsürgetőbb problémáit. A PSD közleménye szerint a parlamenti pártoknak „a polgárokért, nem a politikusokért” kell többséget kialakítaniuk. A szociáldemokraták emlékeztettek arra, hogy Románia gazdasága recesszióban van, az infláció itt a legmagasabb Európában, a fogyasztás tíz hónapja csökken, a munkanélküliség és az államadósság pedig gyorsuló ütemben nő. „Éppen ezek miatt kezdeményeztük a kormányzati irányváltást” – olvasható a közleményben.

A PSD szerint a megbuktatott, korlátozott jogkörű ügyvivő kormány fenntartása „súlyosan rontja” a romániaiak életszínvonalát. Ezért a pártoknak a politikai önérzetet félretéve a gazdasági megoldások köré szerveződő parlamenti többséget kell létrehozniuk. A párt szerint ezt a többséget jövő héten be kell mutatni Románia elnökének, hogy kijelölhesse a gazdaság talpra állítását vállaló miniszterelnököt. „A politikai párbeszéd elutasítása és a válságot mélyítő vagy a kompromisszumot el lehetetlenítő feltételek hangoztatása pártpreferenciájuktól függetlenül sérti a választók érdekeit” – zárul a közlemény. *(Agerpres-hírósszefoglaló)*

Újabb pert nyert a Bolojan-ellenes liberális tábor

A bukaresti törvényszék szerdán helyt adott a Bolojan-ellenes csoport újabb keresetének, és felfüggesztette a Nemzeti Liberális Párt (PNL) június 21-i rendkívüli kongresszusán elfogadott határozatok végrehajtását. A döntés nem jogerős, de végrehajtandó. A törvényszék ítélete szerint az ügy jogerős lezárásáig felfüggesztik azokat a kongresszusi határozatokat, amelyekkel elfogadták a PNL új alapszabályát, és megválasztották a párt új vezetéségét.

A törvényszék felfüggesztette azokat a döntéseket is, amelyeket utólag a PNL országos elnöksége fogadott el a kongresszusi határozatok alapján. A határozat ellen a kihirdetéstől számított öt napon belül lehet fellebbezni. Ez a harmadik per, amelyet a Bolojan-ellenes csoport megnyert. A PNL „disszidensei” közé tartozik többek között Monica Anisie, Andrei

Baciu, Lucian Bode, Sorin Cîmpeanu, Alina Gorghiu, Nicoleta Pauliuc, Ionuț Stroe, Adrian Veștea és Hubert Thuma. Június 18-án az Ilfov megyei törvényszék felfüggesztette a PNL országos elnökségének június 15-i döntéseit, amelyek szankciókat helyeztek kilátásba azokkal a liberális parlamenti képviselőkkel és szenátorokkal szemben, akik megszavazzák a Veștea-kormány beiktatását. Július 1-jén a bukaresti törvényszék felfüggesztette a PNL országos tanácsának június 19-i ülésén elfogadott határozatot a kongresszus összehívásáról.

A június 21-i kongresszus ismét pártelnökké választotta Ilie Bolojant. A kongresszus határozatban rögzítette, hogy a PNL nem lép többé koalícióra a PSD-vel, és kizárással fenyegette azokat a párttagokat, akik támogatnak vagy megszavaznak egy PSD-vel közös kormányt. *(Agerpres)*

ORSZÁG – VILÁG

Újabb földrengés Vrancea megyében

A Richter-skála szerint 3,4-os erősségű földrengés történt csütörtökön 1 óra 30 perckor Vrancea megyében – közölte az országos földfizikai intézet (INCDFP). A szeizmikus mozgás 124,5 kilométeres mélységben következett be. Epicentruma 37 kilométerre volt Focșani-tól, 57 kilométerre Buzăutól, 75 kilométerre Sepsiszentgyörgytől és 85 kilométerre Brassótól. Július elejétől nyolc földrengés volt Romániában, erősségük a Richter-skála szerint 2 és 3,4 között váltakozott. Az idei év eddigi legnagyobb, 4,5-ös erősségű földrengése február 26-án következett be Vrancea megyében. *(Agerpres)*

Útmutató a felvételihez

Az oktatási minisztérium hasznos tanácsokat és a felvételi folyamat lépéseit tartalmazó útmutatót tett közzé a középiskolai felvételire jelentkező tanulók számára. A Facebookon csütörtökön közzétett útmutató ismerteti, mikor kell kitölteni a középiskolai felvételi jelentkezési lapjait, mit érdemes figyelembe venni a jelentkezés előtt, hogyan kell helyesen kitölteni a lapokat, mi történik az elektronikus elosztás után, mikor zajlik a második felvételi forduló, valamint milyen lehetőségek állnak rendelkezésre egy szakmai képesítés megszerzésére. A nyolcadikos végzősök legalább egyik szülőjük jelenlétében, osztályfőnöki segítséggel július 13. és 20. között tölthetik ki a jelentkezési lapokat, sorrendben megjelölve az általuk kiválasztott szakokat/osztályokat. Július 22-én lesz a tanulók számítógépes elosztása a kilencedik osztályokba. Az országos képességfelmérő vizsga végleges, óvások elbírálása utáni eredményeit szerdán tették közzé. Az oktatási minisztérium közleménye szerint az óvások elbírálása után 79 százalékról 0,1 százalékponttal 79,1 százalékra nőtt a képességfelmérő vizsgán legalább 5-ös átlagot elért nyolcadikosok aránya *(Agerpres)*

Stratégiai partnerség

(Folytatás az 1. oldalról)

választott magyar kormányfő az 1990. júniusi MDF-gyűlésen kijelentette: „lélekben 15 millió magyar miniszterelnöke kívánok lenni”, ezzel a határokon túl élő magyarságra is kiterjesztve a kormányzati felelősségvállalást és a nemzetegyesítés gondolatát. Ezzel tulajdonképpen a mindenkori magyar kormány erkölcsi kötelességévé vált gondoskodni a határon túli magyarokról. Nem sorolom fel, hogy azóta hogyan erősödött ez a kapcsolat egyéni és intézményes szinten a kettős állampolgárság biztosításával, számos oktatási, egyházi és más intézmény hathatós támogatásával, amelyeknek szükségességét a jelenlegi magyar kormány meglekérdejezi. Mi több, az igen éles választási kampányban és az azt követő időszakban is fenntartott retorikájával elérte azt, hogy a magyart magyar ellen uszítsa. Ezek a felhangok – szerencsére nem általánosak, és remélhetőleg lecsillapódnak – minden határon túli magyarra sértőek. Vannak hatóságok, intézmények, amelyek mind Magyarországon, mind Romániában, ha szükséges, kivizsgálhatják, hogy jogszerűen jártak-e el vagy sem a támogatásokkal azok, akik adták, és azok is, akik kapták. Megváltozhat, átalakulhat a támogatási politika is, hiszen tudomásom szerint nincs jogi kötelezettsége a magyar kormánynak erre nézve. Abban pedig – remélem – sem a mostani, sem a majdani magyar kormány nem kételkedhet, hogy a magyarországi és a külhoni magyarok közötti összefonódás, s ennek mentén a Magyarország és Románia közötti kapcsolat fontosabb a „stratégiai partnerségnél”. Kelemen Hunor, az RMDSZ elnöke is megerősítette, miután találkozott Magyar Péter miniszterelnökkel, hogy „egy intézményes és kiszámítható kapcsolatot kell kiépíteni”, ami értelemszerűen azt is jelenti, hogy a politikai nézeteltérések ellenére továbbra is folytatni kell a partneri viszonyt. Ehhez viszont valós magyar–magyar párbeszédre van szükség a jelenlegi magyar kormány és az erdélyi magyarok legitim közképviseleti szervezete, illetve a mindenkori magyar és román kormány között. A kirekesztődi nem segít a helyzeten.

Csak minden negyedik romániai tölti az idei nyári szabadságát külföldön, közülük 65 százalék Görögországot, Bulgáriát, Olaszországot vagy Törökországot jelölte meg úti célként – derül ki a CEC Bank és a FinZoom.ro banki összehasonlító portál csütörtökön közzétett felméréséből. A legtöbben Görögországba utaznak: ezt az országot a külföldön nyaralók 26,6 százaléka választotta. Bulgáriába a válaszadók mintegy 15 százaléka, Olaszországba 14 százaléka, Törökországba pedig valamivel kevesebb mint 10 százaléka készül. Spanyolországot 9 százalék, Egyiptomot 4 százalék, Franciaországot 3,5 százalék jelölte meg úti célként. A közlekedési eszközök közül továbbra is a saját autó a legnépszerűbb: a válaszadók 55,6

százaléka ezzel indul nyaralni. Vonattal 16,6 százalék, repülővel 16,2 százalék, autóbusszal pedig mintegy 11,6 százalék utazik. A felmérés szerint a válaszadók 70 százaléka előre gyűjt a nyaralásra, év közben félretéve a szükséges összeget. Üdülési utalvánnyal 10,6 százalék fizet, valamivel több mint 10 százalék hitelkártyához vagy folyószámlahitelhez nyúl, kevesebb mint 7 százalék barátoktól kér kölcsönt, és 3 százaléknál is kevesebben kapnak üdülési prémiumot a munkáltatójuktól. Az online felmérés az internethasználók körében reprezentatív, 1200 fős mintán készült. A válaszadók 60 százaléka alkalmazott, több mint 80 százalékuk városon él, 58 százalékuk felsőfokú vagy posztgraduális végzettségű. *(Agerpres)*

Az egyetem stratégiai partnere a mindenkori magyar kormány

(Folytatás az 1. oldalról)

intézménnyé nőtte ki magát, ahol az erdélyi magyar fiatalok egynegyede folytatja tanulmányait”. Hozzátette, hogy az egyetem „szakmai kapcsolatai erősítésével, különböző tanulmányutakkal és a karrierközpont szolgáltatásaival mind arra törekszik, hogy megfelelő alapot biztosítson az egyetemre jelentkezőknek, hogy jó szakemberekké válhassanak, a tanárképzésre jelentkezők pedig egy plusz szakmát is nyerhetnek, így választott egyetemi képzéseiket két diplomával zárhatják”. Mint mondta, a 2026/2027-es tanévre a Sapientia EMTE négy karán összesen 1505 helyet hirdetett meg, amiből 784 tandíjmentes. Kiemelte, hogy az ösztöndíjak mértéke és száma a következő tanévben sem csökken, a tandíjak pedig változatlanul 300 és 900 euró között maradnak. Emellett a távolabbról érkezők számára lakhatási alternatívát is biztosítanak, a bentlakási helyek elosztásakor pedig külön figyelnek az elsőévesekre.

Szeptembertől ugyanakkor új fejezet nyílik az egyetem életében, hiszen az illetékes szakbizottság (ARACIS) nemrég jóváhagyta a Filmtudomány és Intermedialitás Doktori Iskola elindítását, aminek keretében 3 ösztöndíjjal járó tandíjmentes helyet, 3 ösztöndíj nélküli tandíjmentes helyet, valamint tandíjas helyeket hirdetnek meg, amelyekre hazai vagy akár külföldi diákokat is várnak.

Dr. Farkas Csaba rektorhelyettes hangsúlyozta, hogy „az egyetem védjegyének tartja a folyamatos fejlődést”, aminek jó példája a nemrég lezárult, 14,3 millió lejes, az országos helyreállítási alpból (PNRR) megvalósított pályázat, aminek segítségével sikerült modern eszközökkel (többek között 3D nyomtatókkal, drónokkal és nagy kapacitású számítógépekkel) tovább bővíteni a kampuszokon levő laboratóriumokat.

Módosul a szakkínálat

Ezt követően az egyes karok dékánjai röviden ismertették, hogy mivel készültek a következő tanévre. A Csíkszeredai Kar 14 alapképzést és 5 mesterképzést tartalmazó szakkínálatát dr. Pap Levente dékán mutatta be. A gazdasági szakterületen a hallgatók többek között könyvelés, általános közgazdaság, illetve agrár- és élelmiszeripari gazdaság terén képezhetik magukat, a mérnöki érdeklődésűek pedig génebeszet, turisztikai mérnökmenedzsment vagy akár élelmiszeripari mérnöki szakot is választhatnak, amik az országban egyedülálló magyar nyelvű képzési lehetőségek. Aki a humán szakterületek felé venné az irányt, egyebek mellett olyan szakokból válogathat, mint a pedagógia, szociológia vagy a humánerőforrás. Ugyanakkor megújul a korábbi fordító és tolmács mesterképzés: ezentúl a Többnyelvűség és interkulturalitás európai kontextusban mesteri várja a jelentkezőket, tágabb területet fedve így le.

A Kolozsvári Kar 7 alapképzéséről és 5 mesterképzéséről dr. Szenkovics Dezső dékán osztott meg részleteket. Elmondta, hogy film alapképzésen három szakra lehet jelentkezni, de a táncművészet alapképzésre is várják a hallgatókat. Választ adva a munkaerőpiaci változásokra, a környezettudomány területén hirdetett alapképzés indétól egy négyéves környezetmérnök szakká alakul. A jogtudomány szerelmesei kétnyelvű jogászképzésre jelentkezhetnek, a nemzetközi kapcsolatok területén hirdetett alap- és mesterképzéses helyeken pedig diplomáciát tanulhatnak a diákok – az országban magyarul egyedülként a Sapientia.

Dr. Domokos József, a Marosvásárhelyi Kar dékánja elmondta, hogy idén az érdeklődőknek 11 alapképzést és 4 mesterképzést kínálnak, amelyekre a július 8–20. közötti fel-

Fotó: Sapientia EMTE

vételi időszakban lehet jelentkezni. Kiemelte a gyakorlatias oktatás előnyeit a kertész-mérnöki és tájépítéssel irányú képzéseken, valamint a műszaki és informatikai szakokon. Hangsúlyozta, hogy a karon a közegészségügyi szolgáltatások és politikák, illetve a humán- és társadalomtudományok iránt érdeklődőknek is biztosítanak képzéseket.

Az egyetem legfiatalabb, Sepsiszentgyörgyi Karának 3 alapképzését dr. Náhlik András dékán mutatta be. Kiemelte, hogy itt a sport- és edzőképző szak iránt a kezdetektől fogva hatalmas az érdeklődés, a kar pedig a helyi sportklubokkal együttműködve igyekszik a legjobb szakmai tudást átadni a három szakirány (foci, hoki és fitneszedző) művelői számára. Hozzátette, hogy a karon működő erdőmérnöki és agrármérnöki szakok iránt is mindig nagy az érdeklődés, hiszen az itt végzők munkájukkal segíthetik a közösséget, azon pedig már egyetem alatt elkezdhetnek dolgozni.

Feltételhez kötött a Tusványosi részvétel

Újságírói kérdésre dr. Tonk Márton cáfolta a sajtóban megjelent híreket, miszerint a Sapientia EMTE

képviselői biztosan jelen lesznek a július 21–26. között megrendezett 35. Bálványosi Nyári Szabadegyetem és Diáktáboron (Tusványos). Hozzátette, hogy bár a korábbi évekhez hasonlóan az egyetem több tagja idén is meghívást kapott a rendezvényre, hogy részt vegyenek szakmai jellegű panelbeszélgetéseken, két másik fontos külhoni magyar egyetemmel (a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Egyetem és a komáromi Selye János Egyetem) egyeztetve feltételhez kötötték a jelenlétüket. Úgy fogalmazott: „Tekintettel arra, hogy a tusványosi tábor kezdetektől és szándéka szerint a román–magyar és a magyar–magyar párbeszédnek az egyik fontos helyszíne – beleértve ebbe a román kormányzati szereplőket és a magyar kormányzati szereplőket –, a Sapientia Egyetem részéről akkor van értelme ezeken a beszélgetéseken érdemben részt venni, ha azon jelen vannak a jelenlegi magyar kormányzati szereplők is”. Hozzátette, hogy tudomásuk van arról, hogy a szervezők a magyar kormány több tagját is meghívták, de az nem ismert, hogy az illető személyek végül jelen lesznek-e.

Szintén újságírói kérdésre válaszolva dr. Tonk Márton hangsúlyozta, hogy a magyar kormánynak köszönhetően az intézmény pénzügyei és működése egyaránt stabilak. Kiemelte, hogy az egyetem stratégiai partnere a mindenkori magyar kormány, ezért az új budapesti kormánystruktúra kialakulását követően megtörtént az intézmények közötti kapcsolatfelvétel, amit a jövőben is fent fognak tartani.

Hogyan lehet iratkozni?

Az online iratkozás július 8-án indult a felvételi.sapientia.ro oldalon. A Sapientia EMTE vezetői arra biztatják a továbbtanulás előtt álló fiatalokat, hogy tájékozódjanak időben a felvételi követelményekről és a szakok sajátosságairól, hiszen egyes képzések esetében a jelentkezési időszakok és a felvételi feltételek eltérhetnek. Részletes információk, a felvételi szabályzat, valamint az iratkozáshoz szükséges tudnivalók a felvételi.sapientia.ro honlapon érhetők el. A jelentkezés teljes egészében online zajlik, az egyetem munkatársai pedig a felvételi honlapon megadott elérhetőségeken állnak az érdeklődők rendelkezésére.

Csillagfényes este a Limesparkban

A történelem és a csillagászat rendkívüli találkozása Mikházán

A Maros Megyei Múzeum szeretettel várja az érdeklődőket július 18-án, szombaton 18 és 24 óra között a Limespark új kiállítóterében megrendezett, különleges esti programra. Az esemény a római örökséget és a csillagászat világát kapcsolja össze a minden korosztály számára felejtethetetlen élmény ígéretével. Vajon hogyan festett az éjszakai égbolt közel kétezer évvel ezelőtt? Mit láthattak a Római Birodalom határát őrző katonák, amikor feltekintettek a csillagokra? Milyen történetekkel magyarázták az égi jelenségeket, és hogyan változott az univerzumról alkotott tudásunk azóta?

E kérdések nyomán a Limespark egy olyan estére várja látogatóit, amelynek keretében a résztvevők megismerhetik a mikházi római tábor gazdag régészeti örökségét, miközben a fényszennyezéstől szinte mentes környezetnek köszönhetően a csillagászati megfigyelések is páratlan élményt nyújtanak.

Az este során vezetett túrák kalauzolja végig a látogatókat a római erőd maradványai között, a saroktorony romjainál multimédiás vetítés idézi meg a múltat, emellett pedig gyermekeknek és felnőtteknek egyaránt szóló múzeumpedagógiai foglalkozások várják az érdeklődőket.

Az este kiemelt programja a távcsöves csillagászati megfigyelés, amelyet a Maros Megyei Múzeum az astROmania Egyesülettel és az Erdélyi Magyar Csillagászati Egyesülettel együttműködésben szervez meg. A két szervezet szakmai partnerként kapcsolódik be a történelem és a csillagos égbolt találkozását ünneplő rendezvénybe.

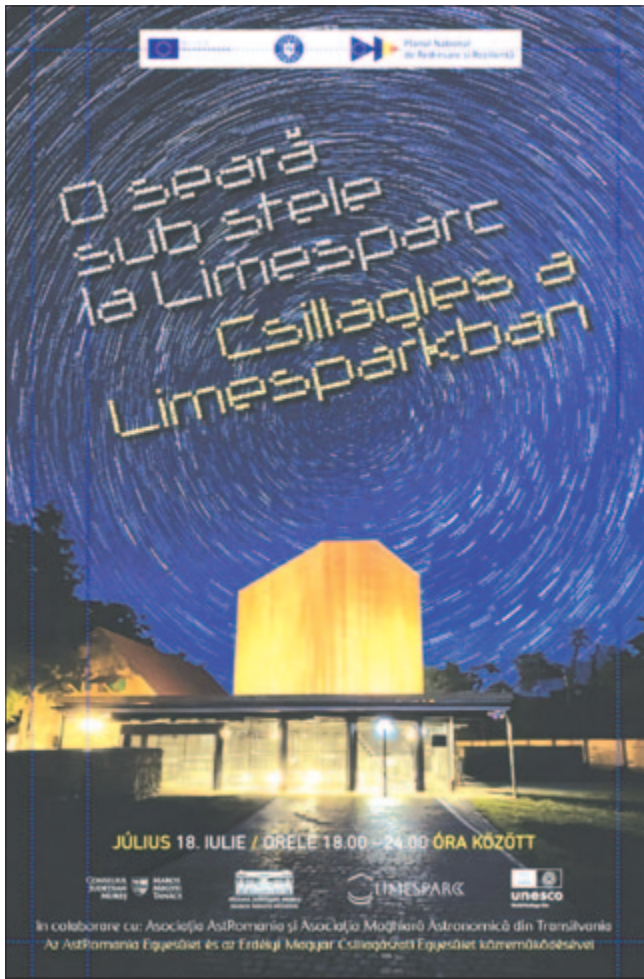
Az astROmania Egyesület Románia egyik meghatározó csillagászati szervezete, amely több mint húsz éve dolgozik a csillagászat, a természettudományok és a tudományos ismeretterjesztés népszerűsítésén. A *Csillagok és barátok* mottó jegyében rendszeresen szervez nyilvános távcsöves bemutatókat, csillagászati táborokat, képzéseket és ismeretterjesztő rendezvényeket, hogy minél több emberhez közelebb hozza az univerzum világát. Az egyesület tagjai korszerű műszerekkel végzik megfigyeléseiket, emellett aktívan támogatják az úgynevezett „asztrobarát” közösségek

és helyszínek kialakítását, amelyek ideális környezetet biztosítanak az égbolt megfigyeléséhez és a csillagászat iránt érdeklődők találkozásához. A Maros Megyei Múzeummal kialakított együttműködésnek köszönhetően a látogatók szakértői ismertető kíséretében, professzionális távcsövekkel figyelhetik meg az éjszakai égbolt látványosságait, miközben Mikháza különleges természeti környezete is gazdagítja az élményt.

A rendezvény programja:
18:00–00:00 – Tárlatvezetés a régészeti lelőhelyen
18:00–22:00 – Múzeumpedagógiai foglalkozások gyermekeknek és felnőtteknek
22:00–00:00 – Távcsöves csillagászati megfigyelések

Az esemény ritka lehetőséget kínál a közönségnek, hogy alkonyatkor, különleges hangulatban fedezze fel a római örökséget, és csúcstechnológiájú távcsöveken keresztül szemlélje az eget egy olyan helyen, ahol a sötétség még őrzi a csillagok hiteles látványát.

Az eseményt *A Mikházi Régészeti Park fejlesztése, Nyárárdremete község, Maros megye* projekt keretében szervezik, amelyet a Maros Megyei Tanács a Maros Megyei Múzeummal együttműködésben valósít meg, és amelynek finanszírozását a Nemzeti Helyreállítási és Reziliencia Terv (PNRR) C11 – Turizmus és kultúra komponense, I1 beruházás (A 12 turisztikai és kulturális útvonal népszerűsítése, a Római Erődök Útvonal) biztosítja. (közlemény)

A trónörökös, aki útban volt

Benedek István

(Folytatás július 3-ai lapszámunkból)

1914. június 28-án lőtte le Gavriló Princip Sarajevóban Ferenc Ferdinánd osztrák–magyar trónörökös, akinek halálát többnyire az első világháború nyitányaként emlegetjük. De Sarajevóban nemcsak egy trónörökösöt öltek meg. Eltűnt vele a Monarchia egyik utolsó olyan vezetője is, aki látta a birodalom belső válságát, félt egy Oroszországgal vívott háborútól, és talán még megpróbálhatta volna más irányba terelni Európa történetét.

Júliusban még nem volt minden eldöntve

Az első világháború kitörését utólag könnyű elkerülhetetlennek látni. Ha tudjuk, mi következett, hajlamosak vagyunk úgy olvasni az eseményeket, mintha minden lépés szükségszerűen vezetett volna a következőhöz. Merénylet, ultimátum, hadüzenet, mozgósítás, világháború. Mintha csak egy előre megírt forgatókönyv valósult volna meg.

De 1914 júliusában a szereplők nem így élték meg a helyzetet. Sokak számára a válság még kezelhetőnek tűnt. Súlyos volt, veszélyes volt, de nem feltétlenül kellett volna világháborúba torkollnia. A diplomácia ekkor még nem hallgatott el teljesen. Voltak közvetítési kísérletek, tárgyalási javaslatok, óvatossági figyelmeztetések.

Az Osztrák–Magyar Monarchia kemény ultimátumot küldött Szerbiának. A követelések egy része szándékosan nagyon szigorú volt. Bécsben sokan nem is elsősorban olyan választ vártak, amelyet el lehet fogadni, hanem olyat, amely ürügyet ad a fellépésre. Szerbia válasza azonban nem volt egyszerű visszautasítás. Több pontot elfogadott, másoknál tárgyalást vagy nemzeti közti egyeztetést javasolt.

Ezt a választ lehetett volna úgy értelmezni, mint a béke lehetőségét. Nem tökéletes engedmény volt, nem teljes meghátrálás, de tárgyalási alapként szolgálhatott volna. Egy olyan Európában, amely valóban mindenáron el akarja kerülni a háborút, ez elég lehetett volna a további egyeztetéshez.

Sir Edward Grey brit külügyminiszter is próbálta a válságot diplomáciai úton kezelni. A brit politika számára különösen fontos volt, hogy a konfliktus ne szélesedjen európai háborúvá. Grey közvetítési javaslatai azt mutatják, hogy voltak még olyan szereplők, akik nem te-

kintették lezártnak a helyzetet. A kérdés az volt, hogy Bécs és Berlin akar-e élni ezekkel a lehetőségekkel.

Bécsben azonban a hangulat más irányba tolódott. A merényletet sokan nemcsak támadásnak, hanem végső figyelmeztetésnek látták. Úgy gondolták, hogy ha a Monarchia most nem mutat erőt, akkor Szerbia és a birodalmon belüli délszláv mozgalmak még bátrabbak lesznek. A presztízs, vagyis a nagyhatalmi tekintély kérdése egyre fontosabbá vált.

Ferenc Ferdinánd főherceg

Forrás: Wikipédia

A döntéshozók fejében ott volt a gondolat: Szerbiát meg kell büntetni. A kérdés már kevésbé az volt, hogyan lehet elkerülni a háborút, hanem inkább az, hogyan lehet a háborút korlátozni. Bécsben és Berlinben sokan abban bíztak, hogy a konfliktus lokalizálható, vagyis megmarad a Monarchia és Szerbia ügyének. Ez azonban veszélyes önáltatás volt.

Oroszország aligha nézte volna tétlenül Szerbia teljes megalázását vagy leverését. Németország támogatása pedig bátorította Bécsét, de közben növelte a nagyhatalmi összeütközés kockázatát. A szövetségi rendszerek, a mozgósítási tervek és a katonai gondolkodás merevsége miatt minden nap szűkítette a diplomácia mozgásterét.

Éppen ezért fontos Ferenc Ferdinánd hiánya. Ha a júliusi válság valóban teljesen kezelhetetlen lett volna, akkor az ő szerepe kevésbé számítana. De ha még voltak kijáratok, ha még léteztek tárgyalási lehetőségek, akkor döntő kérdés, kik ültek az asztalnál, és kik hiányoztak onnan.

Ferenc Ferdinánd valószínűleg nem hagyta volna szó nélkül a háborús kockázatokat. Nem azért, mert szerette Szerbiát, és nem is

azért, mert békepárti idealista volt. Hanem azért, mert tudta: egy Szerbia elleni támadás könnyen Oroszorszáig, onnan pedig egész Európáig vezethet. A júliusi válság pillanataiban éppen egy ilyen hang hiányzott a Monarchia vezetéséből.

Megállíthatta volna a háborút?

A legnagyobb kísértés az, hogy Ferenc Ferdinándból utólag meg nem koronázott békementőt faragjunk. A történet drámái: ha a trónörökös életben marad, talán nincs világháború, talán nincs összeomlás, talán a Monarchia is más úton halad tovább. Ez erős gondolat, de túl biztos állítás lenne.

A történelem ritkán múlik egyetlen emberen. 1914-ben Európa már tele volt robbanásveszélyes feszültségekkel. A nagyhatalmak egymásra gyanakodtak. A katonai vezetők sok országban gyors döntésekben, mozgósítási menetrendekben és erőpróbákban gondolkodtak. A nacionalista mozgalmak egyre erősödtek. A Balkánon több állam és nép is veszteséggént élte meg a fennálló határokat.

Ferenc Ferdinánd ráadásul nem volt uralkodó. 1914 nyarán Ferenc József kezében volt a végső tekintély. A trónörökösnek nagy súlya volt, de nem dönthetett volna egyedül. Ha életben marad, akkor is szembe kellett volna néznie a bécsi külügyi vezetéssel, Conraddal, a katonai körökkel, és Berlin nyomásával vagy biztatásával.

Az sem biztos, hogy elég népszerű vagy elég erős lett volna ahhoz, hogy mindenkit megállítson. Sok befolyásos szereplő bizalmatlanul figyelte. Budapesten különösen félték tőle. Az udvarban sem volt körülötte egységes támogatás. Egy válsághelyzetben ez sokat számít. Egy népszerűtlen trónörökös figyelmeztetéseit könnyebb félretolni, mint egy mindenki által elfogadott vezetőét.

Mégis hiba lenne azt mondani, hogy jelenléte semmit sem változtatott volna. A döntések nem légtüres térben születnek. Számít, ki milyen tekintéllyel, milyen érvekkel és milyen intézményi helyzetből szól bele a vitába. Ferenc Ferdinánd nem akármilyen szereplő volt:

a trón várományosa, a hadsereg főfelügyelője, és olyan ember, aki régóta vitában állt a Szerbia elleni háborút sürgető Conraddal.

Ő alighanem nem érzelmi alapon tiltakozott volna, hanem stratégiai alapon. Azt mondhatta volna: a Monarchiának nem az a legnagyobb gondja, hogy nem büntette meg elég keményen Szerbiát, hanem az, hogy belül gyenge, nemzetiségei elégedetlenek, hadereje korlátozott, és egy orosz háború végzetes lehet számára. Ez nem gyávaság lett volna, hanem józan birodalmi önvédelem.

Az ő jelenlétében a júliusi válság vitái valószínűleg nehezebben haladtak volna egyetlen irányba. Több lett volna az ellenérv. Több lett volna a halogatás, a mérlegezés, a kockázatok hangsúlyozása. És válsághelyzetben néha már ez is sokat számít. Egy hét, néhány nap, egy újabb közvetítési kísérlet, egy kevésbé végleges döntés akár más pályára is terelheti az eseményeket.

Nem állíthatjuk, hogy Ferenc Ferdinánd biztosan megakadályozta volna az első világháborút. De azt igen, hogy halálával kiesett a Monarchia vezetéséből az egyik legerősebb háborúellenes belső ellensúly. Nem a béke angyala volt, hanem a könnyű háború ellenfele. Ez talán kevésbé romantikus szerep, de történetileg sokkal érdekesebb.

Mit öltek meg Sarajevóban?

Sarajevó jelentőségét nem lehet egyetlen mondatba sűríteni. Nem elég azt mondani, hogy ott kezdődött az első világháború. És az sem pontos, ha azt állítjuk, hogy a merénylet önmagában okozta a háborút. A lövések egy már válságban lévő Európát találtak el. De az sem mindegy, kit öltek meg, és mi tűnt el vele a Monarchia vezetéséből.

Ferenc Ferdinánd halálával a Habsburg Birodalom elveszítette a következő uralkodóját. Ez önmagában is súlyos dinasztikus csapás volt. De ennél többről volt szó. Elveszített egy olyan embert is, aki felismerte, hogy a Monarchia régi szerkezete nem tartható fenn változtatás nélkül. Nem biztos, hogy jó megoldásai lettek volna. Nem biztos, hogy keresztül tudta volna vinni a terveit. De legalább látta a problémát.

Ez különösen fontos. A 20. század elején sok vezető még mindig abban bízott, hogy a birodalmak, hadseregek és szövetségek régi logikája működni fog. Ha erőt mutatnak, az ellenfél meghátrál. Ha gyorsan támadnak, a háború rövid

lesz. Ha a presztízszt megvédik, a rend helyreáll. 1914 nyara tragikusan megmutatta, hogy ezek a gondolatok mennyire veszélyesek voltak.

Ferenc Ferdinánd nem volt mentes a birodalmi gondolkodástól. Ő is erős Monarchiát akart. Ő is hitt a dinasztiában és az államhatalomban. De abban különbözött sok kortársától, hogy a belső reformot és a külső óvatosságot egyszerre tartotta fontosnak. Látta, hogy a Monarchia nem engedhet meg magának egyszerre belső merevséget és külső kalandot.

Ez a felismerés lehetett volna az egyik utolsó esély. Nem azért, mert biztosan megmentette volna a birodalmat. A Monarchia problémái nagyon mélyek voltak. A magyar elit ragaszkodott kivívott helyzetéhez. A nemzetiségi mozgalmak egyre türelmetlenebbek lettek. A szerb nacionalizmus nem akart Habsburg-kompromisszumot. Oroszország balkáni szerepe, Németország támogatása és a nagyhatalmi versengés mind szűkítette a békés megoldások terét.

Mégis talán számított volna, ha a birodalom csúcán ott van valaki, aki nemcsak a megtorlást látja, hanem a következményeket is. Aki tudja, hogy Szerbia megbüntetése nem pusztán szerb ügy. Aki érti, hogy Oroszország belépése már más nagyságrend. Aki sejti, hogy egy nagy háború nem megerősíteni fogja a Monarchiát, hanem talán végleg szétfeszíti.

Sarajevóban ezért nemcsak egy ember veszett el. Egy döntési lehetőség is. Egy olyan hang, amely talán vitára kényszeríthette volna a háborús pártot. Egy olyan politikai ösztön, amely a birodalom fennmaradását nem a büntetőexpedícióban, hanem az átalakításban kereste. Egy olyan katonai-politikai fék, amely nem erkölcsi álmodozásból, hanem nagyon is józan félelemből mondhatott volna nemet.

A történelmet nem lehet visszaforgatni. Nem tudjuk, Ferenc Ferdinánd trónra lépve milyen uralkodó lett volna. Lehet, hogy reformjai kudarcot vallanak. Lehet, hogy a magyar ellenállás, a nemzetiségi feszültségek és a nagyhatalmi politika így is elsodorják. Lehet, hogy a háború más okból, más időpontban mégis kitör.

De 1914 júliusában nem egy elvont lehetőség hiányzott Bécsből, hanem egy konkrét ember. Egy trónörökös, aki ellenezte a Szerbia elleni háborút, félt az orosz konfliktustól, és tudta, hogy a Monarchia belső bajait nem lehet ágyúkkal megoldani.

Az Osztrák–Magyar Monarchia zászlója a bécsi hadtörténeti múzeumban

Fotó: Vajda György

A természet kalendáriumuma (DCCXXIX.)

Kiss Székely Zoltán

Drága Maros,
régi magyar szerelmek hű folyója,
kristály vized,
ugye, a mi szerelmünk is megóvjja?

Tündér anyád,
Tarkó kövér könnyei mossák
sajgó szívünk;
s a síron túlra is egymásnak balzsamozzák.
Most áll a nyár,
a nyárfák édes ámor-szagot ontnak,
s testünkre vár
gyeppel bélelt kuckója a bozótnak.
Holtág felett
az égre szúrva lóg a nagy halászsas,
lile lebeg
s ellenfelétől fordul sűrű sásnak.
Langyos szellő
sző bodrot az árnyékba bújít vizekben,
s burrog a gép,
amely maholnap messzire visz engem.
A felhő gyűl
és sávosan nyugat felé vonulgat;
égalji fák
megsűrűsödnek s a magasba nyúlnak.
Majd este lesz,
s eljő a berkek tündéres sötétje;
a holdvilág
ezüst csapáda kit viszen az égbe?
Mi kiesünk
e rejtelmes vízparti újulásból,
helyünkben itt
ifjú és szomjú őzpároccka lából.
És zsong a víz,
mohos kövön és ősz lókoponyákon,
nagy halakon,
halottakon és felpuffadt kutyákon.

Jékely Zoltán 1941-ben valahol Marosvécs környékén írta vallomását az enyedi gyermekévek – az akkor két határon is átkelő – folyójához, **A Maroshoz**. A vers az **Erdélyi Helikon** azévi októberi számában jelent meg. (Észak-Erdély visszacsatolása után a kolozsvári **Egyetemi Könyvtár** munkatársa lett, a Nagyenyed alatti Marost azonban nem láthatta...)

Megy a Maros
s szuronyok közt átsurran a határon.
Megy az öreg,
hogy túlfelől saját könnyében ázzon.

Kedves Olvasóm. Ez alkalommal három orvos emlékét idézem más-más évszázadból, akik tudományos érdeklődése túlmutatott az orvostudományon.

Az első XX. századi ember, a század megannyi nyűgével. 102 évvel ezelőtt, 1924. július 14-én született Brassóban id. **Bedő Károly** orvos, a közegészségtan egyetemi

professzora. Iskoláit szülővárosában végezte, orvosi tanulmányait Nagyszebenben kezdte a Kolozsvárról oda költözött Ferdinand I. egyetemen, Kolozsváron folytatta 1945 után, de átjelentkezett az akkor alakuló **Bolyai Tudományegyetem**re, és az orvosi kar Marosvásárhelyre való átköltözése után itt is fejezi be 1949-ben. 1950-től tanársegéd a marosvásárhelyi **Orvosi-Gyógyszerészeti Intézet** közegészségtani tanszékén. A doktori címet 1968-ban szerezte meg **A coli baktériumok kimutatási idejének lerövidítése timuszból kivont biostimulátor segítségével** című dolgozatával. Kutatásai jelentőségét – a csecsemőmirigyben levő serkentő és gátló anyagokat különített el, amelyek a rákkutatás szempontjából különleges jelentőségűek – támasztja alá, hogy e témában abban az időben **Szent-Györgyi Albert** is kutatásokat végzett, s akivel, egyetlen kelet-európaiként, levelezést folytatott. 1970-től egyetemi előadótanár. Alapvető kutatási feladatának tekintette a táplálkozás és az életmód optimális egészségügyi feltételeinek vizsgálatát is. Az itthon kiadott könyvei képezik a romániai országos közegészségügyi oktatás alapját. Más fontos kutatási területe volt a tej és a hentesáruk mikrobiológiai vizsgálata és a Maros vizének szennyeződése és öntisztulása. 13 könyvet, illetve sokszorosított egyetemi jegyzetet, több mint 200 szakdolgozatot tett közzé. Számos szakfolyóiratban hivatkoznak eredményeire. Néhány közülük: a német **Biologisches Zentralblatt**, a magyarországi **Orvosi Hetilap**, az orosz **Medical Gazette**, az angol **International Journal of Food Microbiology**, **Excerpta Medica**. Ismeretterjesztő cikkeket közölt a **Brassói Lapok**, **A Hét**, a **Korunk** és a **TETT** hasábjain. 1991-ben kényszernyugdíjazták a vásárhelyi egyetemen, 11 magyar kollégájával együtt. Óraadó tanárként dolgozott 1996-ig...

A második XVIII. századi polihistor az egységesedő Magyarországon. Július 15-én, 1751-ben született Kolozsvárt **Gyarmathi Sámuel** orvos, nyelvész. Tanulmányait Kolozsvárott, Nagyenyeden és Bécsben végezte, 1782-ben avatták orvosdoktorrá. Barátjával, **Andrád Sámuellel** – a kor divatját követve – gyalogosan tett tanulmányutat Németországban, ahol a kor jónéhány neves tudósával ismerkedett meg. Hazatérve a magyarországi felvilágosodás vezéregyéniségénél, gróf **Ráday Gedeonnál** vállalt nevelői állást. Később orvosi gyakorlatot folytatott, 1787-ben Hunyad megye főorvosa lett. 1795-ben másodszor utazott Németországba; két évig lakott Göttingában, a tudományos élet egyik központjában. Itt tanult meg oroszul, svédül, dánul és angolul. 1800-ban tanár lett Zilahon; tíz évig tanított a gimnáziumban, majd nyugalomba vonulása után gróf **Bethlen Gergely** honvédezzredes birtokára vonult vissza. A ma-

gyar nyelvészet, a természettudományok és azok gyakorlati alkalmazása állt érdeklődése középpontjában. Az első magyar hírlap, a **Rát Mátyás** által 1780-ban Pozsonyban megindított **Magyar Hirmondó** állandó munkatársa volt. 1784-ben – alig fél évvel a **Montgolfier fivérek** léggömbkísérlete után – Gyarmathi Pozsonyban léggömböt készített, és bocsátott fel. Sikeres kísérletét hamarosan megismételte. Jeles mineralógus is volt; a nagyenyedi főiskola számára 425 darabos kőzetgyűjteményt vásárolt, és ezekről jegyzéket készített. A német **Joachim Heinrich Campe** két érdekes könyvét fordította le, illetve dolgozta át gyermekek számára: **Amerikának feltalálásáról** (1793), illetve **Ifjabbik Robinzon** (1794) címmel. Egy magyar nyelv-tan megírására kiírt pályázatra készült **Okoskodva tanító magyar nyelvmester** című munkája, amellyel jutalmat nem nyert ugyan, de az erdélyi országgyűlés javaslatára egy támogató segítségével kiadták. Göttingában írta főművét, az **Affinitast**; ebben a modern összehasonlító nyelvtudomány alapelveit fektette le. (Finn–ugor rokonsági elmélete azonban mára elavult.) A **Göttingai Tudós Társaság** levelező tagja, valamint a **Természettudományok Jénai Társaság**ának tagja volt.

Szerénységére jellemző, hogy kéziratban maradt naplójegyzetében így értékelte saját működését: „Göttingából én hoztam Erdélybe legelébb a sárga krumplit, az úgynevezett Zucker krumplit, mely mind a Luftbalonnál, mind az első magyar tragoediánál becsesebb tárgy előttem”.

A harmadik a XIX. század embere – azé a koré, ami felvirágoztatta az egységesülő Magyarországot, s benne a magyar tudományt. Július 16-án, 1843-ban született **Fodor József** higiénikus, egyetemi tanár. Bécsben és Pesten tanult, 1865-ben orvosdoktor, 1866-tól tanársegéd az államorvostani tanszéken. Külföldi tanulmányút után nem sokkal, 1872-ben a kolozsvári **Ferenc József Tudományegyetemen** az államorvostan tanára. Rövid időt, mindössze két évet töltött Kolozsvárott, mivel az **Országos Közegészségügyi Tanács**nak és a budapesti Tudományegyetem orvos-tanári karának sikerült kivívnia, hogy Max Pettenkoffer müncheni intézete után másodikként nálunk is felállítsák a közegészség-tani tanszéket, s ennek élére Fodor Józsefet hívták meg 1874-ben. Magáévá tette **Robert Koch** és **Louis Pasteur** bakteriológiai elveit, és felismerte a baktériumok kórokozói jelentőségét. Elsősorban azt kutatta, miként tud az emberi és állati szervezet ellenállni a kórokozóknak; e tárgykörből tartotta akadémiai székfoglaló előadását 1885-ben **Baktériumok az élő állat vérében** címmel.

1879–87-ben a **Természettudományi Közlöny**, 1887-től az **Egészség** című lap szerkesztője, a **Természettudományi Társulat** főtítkára volt éveken át. Ő szervezte meg Európában elsőnek az iskolaorvosi tanfolyamot, hogy ezzel a kötelező iskolai oktatás keretén belül biztosítsa a gyermekek egészségvédelmét.

A múlt század derekán a nemzeti önállóságért, az ország társadalmi és gazdasági viszonyainak korszerűvé tételéért folyt a küzdelem hazánkban. Ennek szolgálatába szegődött a kibontakozó magyar értelmiség, és ennek legjelentősebb rétegét képezték az emberi és szociális problémákat legközelebről látó természettudományos gondolkodású orvosok – írta a

„Önmaguktól oly sugarasak” – Róth Miksa: Lilimok

Természet Világa 1973. júniusi számában megjelent, Fodor Józsefről szóló cikkében a **Semmelweis Orvostörténeti Múzeum, Könyvtár és Levéltár** akkori igazgatója, a társszerző, a későbbi miniszterelnök **Dr. Antall József**. – Egy ember – még ha a legnagyobbak közé tartozik – sem tud mindent elvégezni életében. Fodor életműve hozzájárult a közegészségtan tudományának nemzetközi megalapozásához és lerakta Magyarországon is annak alapjait. Nem az ő hibája, hogy nem tehetett többet, hiszen kortársainak többsége is csak később ismerte fel a közegészségügy szociális jelentőségét. Életművét csak az utókor értette meg igazán és értékelte nagyságához méltóan...

Három orvosprofesszor – három más-más sors, a Kárpát-medencében...

Július közepe már az aratásé. **Horváth István Ők, a sugarasak** című verse még valami másról is szól:

Jönnek porosan.
Fülükben még a cséplő vunnogása:
gereblyés, villás asszonyi csapat.
Mint a zizegő mérges darazsak
raja zsi bongót fáradt izmaikban
a napi munka fullánkossal szúrása.

S lám, önmaguktól oly sugarasak,
hogy léptük nyomán a szellő is lágyan
ciróka lesz a port termő utcában.
Ringó keblük, mint évezredek óta,
rezgi a legszebb ősi ütemet,
melyben örök a terem és temet,
s legfőbb törvénye a folytonosság.

E szerint osztják
anyai mosolyuk,
s a pofont, ha kell.
Teszik az ételt az **ember** elé,
s lángban cicomás éjfelek felé,
édes kínokra megnyílt térdekkel,
piros remegés lombjai alatt
ölelik a hős mellbimbók közé
lebukó, bűvő férfijaikat.

Olyan könnyűek és olyan súlyosak,
mint az idő lelke és a termő föld.

Súlyos könnyedséggel hagyom abba e napi leveletem, könnyű súlyosságokat kívánva, maradok kiváló tisztelettel.

Kelt 2026-ban, július második dekádjában.

Langyos szellő sző bodrot az árnyékba bújít vizekben

Épített örökségünk

A csend tornyai alatt

(Folytatás az előző pénteki lapszámból)

Kevés épület mesél annyit Szatmárnémeti múltjáról, mint a régi főtér fölé magasodó római katolikus székesegyház. Méltóságteljes homlokzata, klasszicista vonalai és több évszázados története nemcsak egyházi emlék, hanem a város egyik legbecsesebb öröksége. Nemzedékek imái, történelmi fordulatok és közösségi ünnepek emléke fonódik össze falai között, amelyek ma is a szatmári múlt élő tanúi.

Nagy-Bodó Tibor

Emlékeztető

A város régi központjában található a klasszikus stílusban épült monumentális székesegyház, amely mostani, végleges alakját a 19. század harmincas éveiben kapta meg. Szatmáron a katolikus vallásgyakorlat a reformáció következtében nagyon visszaszorult, a 17. században évtizedekig szünetelt, bár időnként a jezsuiták is működhettek a városban. Az első barokk plébániatemplom 1786 és 1789 között épült. Mai alakját a 19. század harmincas éveiben, több szakaszban történő átépítés nyomán nyerte el. Alapja az egykori alacsony, egytornyú régi plébániatemplom – 1786–1798 között épült –, amit még a várban álló régi plébániatemplom helyett emeltetett a szatmári plébánia, miután az romba dőlt.

Az új templom számára a Debreczeni-telket jelölték ki, itt történt meg 1786. július 2-án az alapkövetétel.

1852-ben egy vihar következtében a Megváltó szobra leesik a templom homlokzatáról

A templom hajóját egy kör alakú kupolával és a két mellékhajóval bővítik. Lebontották a templom régi tornyát, és megépítették a két új tornyot, valamint a két torony között a bejáratnál a hat hatalmas kőoszlopon nyugvó előcsarnokot.

A két torony felső közét a püspök a Megváltó, jobbról-balról pedig Szent Péter és Szent Pál apostol kőszobraival díszítette.

A Megváltó szobra 1852-ben egy vihar következtében leesett a templom homlokzatáról. Kijavították, visszahelyezték.

1875-ben ismét leesett, és áttörte a déli torony falait, a mostani lourdes-i kápolnáig.

Az akkori szobrot cementtel összeragasztották, majd Pelikán József kanonok kertjében állították fel. A kert államosításakor visszakerült a székesegyház cintermébe.

Meszlényi püspök a Megváltó szobra helyett Jézus szíve-szobrot állíttatott a templom homlokzatára.

Az építési munkálatok idején,

1834-ben, a földrengés következtében a templom falai több helyen veszélyesen megrepedeztek. A bezárt templom javítási munkálatai három éven át tartottak, a megújított székesegyházat Hám János püspök 1837. augusztus 20-án szentelte fel. A főoltár képét – Krisztus mennybemenetele – Pesky József, a kupolafestményt – A 12 éves Jézus a templomban – Reidler János készítette a 19. század harmincas éveiben.

A székesegyház főoltárát carrarai márványból Tomán Félix készítette 1905-ben. A hívekkel szembenező oltárt 1975. november 23-án, Krisztus király ünnepén szentelték fel.

A székesegyház külső képét a monumentális főhomlokzat határozza meg

A Keresztes Géza műépítész, műemlékvédelmi szakmérnök által a rendelkezésünkre bocsátott dokumentációkból tudjuk meg, hogy a hosszan elnyújtott szentélyhez – amely a plébániatemplomból maradt – egy kupolával fedett, kör alaprajzú hajó csatlakozik, amely a két homlokzati torony által közrefogott négyszögletes térrészben folytatódik.

A székesegyház külső képét a monumentális főhomlokzat határozza meg: az egyetlen főbejárat előtt hat, korinthuszi fejezetű oszlopon álló, timpanonnal záródó előcsarnok emelkedik. A timpanonban sugárzó felhőkön a hitet megjelenítő nőalak trónol, kezében kelyhet és keresztet tartva.

A portikusz mögött, a hajó oromfalán három szobor kapott helyet, középen Jézus szíve – eredetileg a föltámadt Krisztus állt itt, jelenleg a templom udvarán –, két oldalán Pál és Péter apostolokkal.

Az eredeti oltárképek jelenleg a püspöki palotában találhatók

A hasáb alakú tornyok felső szintje hengeres, körüljáró erkélyekkel, a toronysisakok nyújtott ívűek – ez a megoldás különösen emlékeztet Egerre.

A tornyok és a hajó falait párkányok és pilaszterek tagolják, a tornyok alsó szintjén, a főhomlokzaton

Szent István és Szent László királyok szobrai állnak.

A templom belsejét színes díszítőfestés és néhány bibliai jelenetet ábrázoló kép borítja.

A főoltár képe Krisztus mennybemenetelét ábrázolja, eredetije a pesti Pesky festőcsalád valamelyik tagjának műve, a kanonoki stallumokon és a gyóntató-székeken látható ovális formájú képekkel együtt.

A fehér márvány főoltár 1905-ben készült, Félix Toman szobrász munkája. A diadalív két oldalán szürke márványozású a Szent János evangélistának és Szent István királynak szentelt két mellékoltár.

Az eredeti oltárképek ugyancsak a Peskyek munkái, jelenleg a püspöki palotában találhatóak. Különös szépségű a kupolában felállított, késő barokk stílusú, sötétszürke márványozású Szent Kereszt- és Fájdalmas Mária-oltár. A főhajóban áll még a Nepomuki Szent Jánosnak és Szent Alajosnak szentelt oltár is.

A déli torony alatti kápolna Lourdesi Mária oltárát az 1870-es években állították a soproni id. Storno Ferenc tervei alapján.

A templom berendezésének különösen szép darabjai a klasszicista stallumok és gyóntatószékek.

A sekrestyékben kaptak helyet az egykori püspöki képtár szép darabjai is.

A klasszicista kialakítású karzaton álló orgonát 1925-ben építették.

A püspöki kriptá

A templom alagsorában található a szatmári püspökök kriptája. Itt nyugszanak Szatmár püspökei, Nm. és Ft. Reizer Pál kivételével, akit – végakarata szerint – a híd melletti katolikus temetőben helyeztek örök nyugalomra, a papok parcellájában. Olyan jelentős püspökök sírhelyei találhatók itt, mint Hám János vagy Scheffler János.

A Jézus-szobor

Említésre méltó az északi sekrestye és a fölötte húzódó oratórium helyiségeiben található, Meszlényi Gyula püspök (1887–1905) által létrehozott egyháztörténeti gyűjtemény és képtár, amely felbecsülhetetlen művelődéstörténeti és művészettörténeti értékű műtárgyakat (festményeket, klenódiумokat, textíliákat, liturgikus tárgyakat) őriz.

A templom körüli kertben két szobor is helyet kapott: 1960-ban állították fel a szentély szomszédságában azt a Jézus-szobrot, amelyet 1852-ben a szélvihar döntött le a templom főhomlokzatának koronázópárkányáról, 1999-ben pedig Hám János püspök Lakatos Pál szobrászművész által készített mellszobrát állították a székesegyház főhomlokzata elé.

A székesegyház a partiumi klasszicista építészet legjelentősebb képviselőjeként monumentalitásával jelentős mértékben meghatározza a város főterének jellegét.

Demján László műemlékvédő építész kiegészítése

Egy közel 900 éves múltú, több mint 300 éve szabadkirályi alföldi városban azt gondolnánk, hogy az akciómentes, nyugalmas életmódjával vészelhette át máig a rá mért évszázadokat.

A megyeszékhely látképe talán ma már le is tagadhatja múltját? Mégsem... Mivel a csendes dualizmus korából az akkori őshonos polgárok számadásaiból jónéhány még ránk köszönő egy- és kétemeletes klasszicizáló épület, valamint nem kevesebb földszintes lakóház üdvözlí a fellángolás korát. Szerényen és átalakulva ugyanis, de visszainteget a város, hogy mégis vállalja múltját, létezését. Ebben a különböző korokat átélő történelmi viharok fergetegében, ha nem is a Közel- és Távol-Kelet cikornyás mozaikvilága köszön ránk, a város vallási sokszínűsége mégis jelezhet valami nem szokványos szintlépést.

Szatmárnémeti vallási színezetei

A keresztény hitre térített honfoglaló magyarok mellett itt Szatmárnémetiben már 1411-től megemlítik a Szent-Egyed pusztai templomot. Ez azért különös, mivel csak a vallonok, franciák és olaszok körében van tisz-

telete, így feltételezhető Partium területén az olasz vallonok masszív letelepedése. Ők alapíthatták az Egyed-kápolnát és a közeli Nagyvárad Olasz városrészenek templomait is. Ez a múlt érdekessége, mára a különböző történelmi egyházakhoz, felekezetekhez tartozó templomok, kápolnák száma megközelíti a 30-at, 40-et. A pontos szám meghatározhatatlan, mivel egyes egyházak templomai, kisebb rend- és imaházai, filiáinak besorolása adhatja meg a pontos és közölhető statisztikai számot. Valahogyan körbejárjuk mind ezt a színpalettát, vallási színeződést.

A korábbiól ismert és bemutatott főtéri székesegyház a Szatmári Római Katolikus Egyházmegye és a város legimponálóbb temploma. Építése is egy kort jelöl 1837-i átadásával, aktuális híveinek száma 10-12 ezer fő lehet.

A katolikus kultusz és hitélet megszervezésére még a korábban ispotályos és az oktatás céljára, misszionárius feladatkörök ellátására betelepített, az osztrák rendtartományhoz tartozó jezsuiták székelyévé végül az 1908-ban felavatott Jézus Szent Szíve plébánia, azaz a Kálvária-templom válhatott.

Az ellátott hívek száma 30 ezer alatti. A Kis Szent Teréz plébániát ugyancsak az első román éra idején, 1935-ben adhatták át a több ezres hívközösség számára, érdekesség, hogy ez a készthelyi nagytemplom, a Karmelita Bazilika kicsinyített mása. 1938-ban újraszentelték az Urunk Színeváltozása titullussal.

A katolikus kultusz és hitélet megszervezése

Az 1906-ban épített Hildegárda templom felszentelésével válhatott Szent János Apostol és Evangelista plébániatemplommá. Átadása után nem sokkal került a ferences rendi szerzetesek birtokába 1967-ig, most az egyházmegyes papok vezetik a szertartásokat a többezer katolikus számára. A város talán második legjelentősebb, szintén a Katolikus Egyházmegyéhez tartozó épületegyüttese a Zárdatemplom és a hajdan volt kiegészítő épületterészei. Hám János püspöksége idején települtek a városba a beteg és kisegítő munkát végző Irgalmas Nővérek. Az eléggé elhúzódo építés miatt a templom és zárda épületének felszentelésére csak 1852-ben kerülhetett sor, Szűz Mária Szeplőtlen Fogantatása titullussal. A masszív templom és épület tömege valahol visszaadja a Szamosház záródásában feltűnő nagybányai hegyek vonulatát. Összeségében úgy tizenkét-tizenhárom templom szolgálja a város katolikusainak lelki életét.

A modern vonalú templom emeli a város magyarjainak vallásos életszükségletét

A város körülbelül hat-hét református temploma áll keresztyének szolgálatában, és a Szatmári Református Egyházmegyen belül működnek. A város lakosságának közel egynegyedét kitevő hívők száma szerint a Lángos templom mellett a Németi templom jelenti a szatmáriak második bástyáját. A több mint tíz évig tartó építkezés után végül 1802-ben szentelheték fel. A város korábbi Hóstánc részén mára a Kúteleki templom található, amelyet hosszas halasztással 1948-ban sikerült átadni a buzgó külvárosi missziónak. A terjeszkedő város szélső Szamos-negyedében az 1994-től igényt formáló egyházi hívek lakótelepi, úgynevezett Szigetlanka vagy Szigetligeti-templom megépítésére szánták rá magukat. A modern vonalú templom

emeli a város magyarjainak vallásos életszükségletét.

A város történelmének legjellegzetesebb egyházépítészeti fejlődését és egy hozzá kötődő vallás bűkását a helyi zsidóság helyzete mutatja talán a legjobban. Mára a két vallási épülettel rendelkező zsidóságnak a második világégésig három nagyzsinagógája és huszonöt imaháza működött folyamatosan. A második bécsi döntésig Szatmár zsidósága a város közel egynegyedét, több mint 13 ezer főt tett ki, míg mára számuk úgy 100-200 főre tehető. A nem neológ és ortodox izraelitáknak a Várdomb utcai, ma is álló zsinagógája 1891–’93 között épült mór és eklektikus stílusban. Ezen Nagytemplom melletti Talmud Tora imaház most is a hitközséget szolgálja.

A görögkatolikusok erdélyi és partiumi térhódítása

A hajdani Erdélyi Fejedelemség és a Magyar Királyság közötti függő részek, azaz Partium egy népek, rendletek és hatalmak közti ütközőterület volt mindig. Ebben a még törökök okozta állandó káoszban történt, hogy a Várad 1661-es ostroma és elfoglalása utáni időkben az akkori görög, bosnyák és rác, azaz délszláv kereskedők a nyugalmasabb szatmári területekre tették át területüket. Németiben megalakították első görögös alapú hitközségüket. Az akkori Habsburg-politika a római katolikus egyház terjesztését helyezte elsőrendű feladatává, ezért történhetett meg, hogy még a letelepedési és szabadságlevelükben is kötelezték igehirdető papjaikat a munkácsi egyházmegyéhez való tartozáshoz és arra, hogy az egyesült, „unitus” vallást gyakorolják.

Ezzel indulhatott el a görög-katolikusok erdélyi és partiumi térhódítása, amelyben, megtartva bizánci rítusukat, a római pápát tekintették egyházfőjüknek. Eleinte ez a nagyobb számú ruszinokat és kevés oláhságot ölelhetette fel, később Szi-lágy, Szatmár magyarajkú híveire is átterjedt vallássá vált. Ennek köszönhetően alakulhatott meg 1912-ben például az önálló, de színmagyar Hajdúdorogi Egyházmegye, valamint a nemzeti kegyhelyként elismert máriapócsi templom.

Az első, 1683-ban épített és a kuruc-labanc időkben leégett templomuk helyére 1757-ben új kőtemplom került, amelyet 1900-ban bővítettek, és építettek át a mai állapotára. Ez ,a magyar nyelvű Szent Miklós Egyházközség jelenleg körülbelül háromezer hívet számlál. Összeségében a hat-hét templommal rendelkező egyház többsége a román impériumváltás óta államvallásnak titulált görögkeleti ortodox egyháztól állt vissza eredeti hívői táborába.

Magyar vallási és felekezeti hovatartozás szerint még számszerűsíthető a baptista, unitárius, adventista, pünkösdista, evangélikus-lutheránus és Jehova tanúinak gyűlekezete.

Lám, mennyi finom színezete lehet egy városra ráterülő, könnyed vallási lepelnek.

* A rendelkezésünkre bocsátott dokumentációkért külön köszönet Keresztes Géza műépítésznek, műemlékvédő szakmérnöknek; a segítségért dr. Kálmán Attila tanárnak, történésznek. Az illusztrációkat, a régi és a mai képeket Demján László műemlékvédő építész a saját munkájából és gyűjteményéből küldte el a szerzőnek.

FEHÉR FEKETE

Szerkeszti: Vajda Gyöngyi 1211.

Voltaire

1 REG ÉS ... (ARANY JÁNOS) AZONBAN MOSTANÁIG FOHÁSZ ARRAFELE! BECÉZETT TERÉZ

S S

ZSÁK TARTALMA OKOS TENGHER (LATIN) ÉVEINK SZÁMA NÉMA KÉMI! TÉLEN LESIKLIK

2 C ERKÖLCSTAN AZ ARZÉN VEGYJELE MENJ! (ANGOL) FRANCIA ARANY MARÓ VEGYÜLET LATIN CSONT NÉVELŐ AZ EZÜST VEGYJELE

NAGY RAGADOZÓ MADÁR SZÁRAZ FOLYÓ-MEDER MAGUK KIRÁLY (FRANCIA) A POKOL LAKÓJA

IZOMBAN REJLIK SODRÁS ILLAT FÉRFINÉV (JAN. 17.)

NEM EZ A RÁDIUM VEGYJELE ALUMÍNIUM VEGYJELE EZEN A MÓDON ATTÓL KEZDVE!

AZ ARGON VEGYJELE LÁNGOL JÓTÉKONYKODNAK VELE SZEMBEN FÉLIG JÓ! SOK SZÍNŰ

HAMARABB FOLYADÉK ÁLLÓVÍZ MICSODA (OROSZ)

MINDEN (ANGOL) GÉSAI DUBLIN LAKÓJA PERZSA URALKODÓ TALLIN LAKÓJA

12 ÓRAI MAGAM HÁGCSÓ LESZÁRMAZOTT

VÉTLEN VERS! ROSSZ (ROMÁN) TÖBB MINT ELÉG ... CE TUNG (POLIT.) ALSÓ VÉGTAG

BELÜL BARNA! PÁROS HALMAZI LYUKAS AGY! A FALU KÖZEPE! FRANCIA ARANY

EGYKE! TAROLÓ GRAMM (RÖV.) FÉLÁRI NÉVELŐ

L. N. J. V FOGOLY

A HÍRES EMBEREK 1. című pályázat nyertesei:

Mélik Mária,
Marosvásárhely, Caragiale u.
Bálint-Pálffy Izabella,
Marosvásárhely, I. Buteanu u.

A pályázati rejtvény megfejtése:
BAUHIN; URI; KŐRÖSI; CORNELIUS; BÁNFFY;
TORDAY; KREUTZER; ROSTY

Megfejtések a július 3-i számból:

Minirejtvény:
1. Berzsenyi
2. Émile Zola

Skandi:
Rejtsd el elveidet, kincseidet és utazásaid.

Mentor Könyvek Kiadó

Célja, hogy közkinccsé tegye az értékes kéziratokat, és publikálja, népszerűsítse őket a mindenkor magyar könyvpiacon (legyen szó szépirodalomról, ismeretterjesztésről vagy gyermek- és ifjúsági irodalomról). Szándéka, hogy beemelje szerzőit az irodalmi, a történelem- és néprajzkutatókat a tudományos köztudatba, a fordításokkal pedig hidat teremtsen a különböző írott kultúrák között. Esélyt és teret ad a fiatal szerzőknek, és rajtuk keresztül, velük teremt átjárást a magyarországi és erdélyi könyvpiac között.

mentorkonyvek.ro

PÁLYÁZATI REJTVÉNY

PÁLYÁZATI SZELVÉNY

HÍRES EMBEREK 3.

1 2 3 4 5 Y 6 7 8 Z

9 10 11

12 M 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23

24 25 26 27 28

29 30 31 32 33 I 34 35 36 37 38 39 40

41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52

53 54 55

56 57 E 58 Á Y

VÍZSZINTES: 1. Külügyminiszter, író, 150 éve született (Miklós, gróf). 6. Közgazdasági író, statisztikus, 152 éve született (Gyula). 9. Csillagkép. 10. Nincsenek szülei. 12. Tanár, 152 éve született (Béla). 17. Numero (röv.). 18. Amely személy. 19. Teniszparti része. 20. Tapintatosan óv. 27. Le. 24. Francia író (Émile). 25. Most is ez van. 26. Pókszerű ízeltlábú. 28. Fél tíz. 29. Egy (angol). 30. Karddal harcoló. 32. Görög betű. 34. Társa (röv.). 36. Meztelen műalkotás. 38. Fotóművész, 127 éve született (Ernő). 41. A tantál vegyjele. 43. Kenhető állati anyag. 45. Annyi mint (röv.). 47. Falevél (tájszó). 48. József Attila verse. 50. Női név (aug. 18.). 52. Omszk folyója. 53. Kalapos növény. 54. USA-tagállam. 55. A Volgába ömlik. 54. Hatása van. 57. Erdélyi református püspök, egyházi író, 377 éve hunyt el (...Katona István). 58. Egyházi zeneszerző, 327 éve halt meg (György).

FÜGGŐLEGES: 1. Dickens álneve. 2. Sodrás. 3. Mutatószó (nép.). 4. Alak. 5. Némán fon! 6. Ollós állat. 7. Dalbetét. 8. Római 105. 11. Református pap, teológus író, 302 éve hunyt el (Miklós). 13. Oxigénmódosulat. 14. Régész öröme. 15. Ritka női név (jan. 29.). 16. Párt! 18. Ablaktalan fülke. 19. Orvos, balneológus, botanikus, 127 éve halt meg (Miklós). 20. Körbe kever. 21. Csigaféle. 23. Tüzel. 25. Te és én. 27. Kisfaludy ... (költőnő). 30. Széles, kövér. 31. Indíték. 33. ... Kok (úszónő). 35. Történész, bibliográfus, 202 éve született (Károly). 37. A föld felszíne. 39. Becézett bácsi. 40. Szobrász, festő, 152 éve született (Imre). 42. Afrikai város. 44. Fiók tartalma! 46. Csataszínhely (1241). 49. Némán temet! 50. E helyre. 51. Latin tagadás. 54. Olasz névelő. 55. Francia arany.

L. N. J.

A pályázati rejtvényben szereplő helyes megfejtéseket július 23-ig a Népújság címére (Dózsa György u. 9. szám) beküldők közül két személy egy-egy könyvet nyer. A pályázati szelvényt – a pályázat címével együtt – kérjük kivágni és a borítékra ráragasztani.

Minirejtvény

1 2 3 V 4 5 I

6 7

8 9 S

10 11 12

13 14 15

16 17 18

19 20

VÍZSZINTES:

1. Valós ismereteid ritkán terjednek túl érzelkeiden – a mondás szerzője. 6. Le. 7. A fában perceg. 8. A Himalájától északra terül el. 10. Partatlan part! 11. Üt. 13. Folyadék. 14. Gally. 16. Szláv nép. 19. Elvetnivaló.

FÜGGŐLEGES:

1. Uralom gyakorlása. 2. Tévesen jegyez. 3. Alsó végtag. 4. Éjfél előtt. 9. Táplálkozás. 12. A tetejére. 13. Csüng. 15. Germán nép (volt). 17. Arrafele! 18. Fél zsák!

1 2 3 V 4 5 T

6 7

8 9 S

10 11

12 13 14

15 16 17 18

19 20

VÍZSZINTES:

1. Silány marad az, aki magát silánynak tartja – a mondás szerzője. 6. Micsoda. 7. Bibliai bárkás (éktele-nül). 8. Pont bent! 9. Költemény. 11. Lóláb alja. 12. Hordómérték. 15. Ritka. 17. Elemel. 19. Házfedél. 20. Ásványi fűszer.

FÜGGŐLEGES:

1. Szervezett alakulat. 2. Szicíliai vulkán. 3. Fába vés. 4. Ma nem, határtalanul! 5. Ibsen drámája. 9. Nem lát. 11. Kézzel fog. 13. Eblak. 14. Becézett öreg bácsi. 16. Alfa és ómega. 18. Latin csont.

L. N. J.

Megtartotta éves közgyűlését az Erdélyi Református Egyházkerület

Székyekeresztúr református templomában került sor az Erdélyi Református Egyházkerület (EREK) közgyűlésére: tizennégy lelkész ünnepélyes felszentelésére, valamint a plenáris ülésre, amelyen a küldöttek meghallgatták, tanulmányozták, és elfogadták a különböző jelentéseket.

Dr. Ábrám Zoltán

Dr. Kolumbán Vilmos József püspök kihangsúlyozta, hogy a kisebbségi lét nehézségei ellenére száz év ellenszelében is a híveknek sikerült megtartaniuk református magyar identitásukat, nemzettudatukat és ügyszeretetüket. Beszámolt az elmúlt évek magyarországi támogatásairól, és megállapította: ha az elmúlt évszázadban az anyaországba költözött egymilliónyi erdélyi magyar által nyújtott hasznót figyelembe vesszük, végül is inkább Magyarország tekinthető támogatottnak. Ennek ellenére egy történelmi korszak végére értünk a minden bizonnyal átszerveződő támogatási rendszert figyelembe véve. De nemzetközi viszonylatban is útkereszteződéshez érkezett,

és mélységesen csalódott az erdélyi, a magyar reformátusság, hiszen – amint arról a sajtó korábban már beszámolt – a Református Egyházak Világszövetsége által támogatott progresszív teológia és genderes ideológia nem egyezik a tájainkon több száz éves hagyományt követő biblikusság, evangelizáció üzeneteivel. Márpedig az EREK – példának okáért – megköveteli a szolgálatot teljesítő lelkészeitől a megfelelő öltözetet, és nem hajlandó a keresztesítés, az esketés templomon kívüli helyszínének az elfogadására. A püspök beszámolt arról is, hogy idén, a gyermekek évében énekeskönyvet adnak ki a gyermekeknek. Új kezdeményezésként szolt a református kollégiumok első találkozójáról, valamint a püspöki vizitációk alkalmával bevezetett pásztori beszélgetésről a gyülekezet lelkészével, házastársával. Jelentése végén dr. Kolumbán Vilmos József püspök bizakodással tekintett a jövő felé, mert bár korszakhatárhoz érkezett Erdély reformátussága, az isteni gondoskodásba vetett hit mindenkoron megtartó erő.

Szegedi László Tamás főjegyző

a hit kovászával összetartott haza, ház és házasság szerepéről beszélt egyházi és emberi léptékben. Felhívta a lelkészek figyelmét az olvasás és a művészetek pártolásának a fontosságára. Miszsiói jelentésében *Jakab István* generális direktor ismertette a megőrzés, megerősödés és megmaradás pilléreire épülő misziói stratégiát. A számadatokból kiderült, hogy az egyházkerület szolgálata összesen 838 településre terjed ki, amelyek közül jelentős számban találhatók szórványközösségek. Az egyházkerület lélekszáma az elmúlt év végén a fokozatos fogyás miatt már alig haladja meg a negyedmilliószámot. Ez azt jelenti, hogy az évi hozzávetőlegesen háromezer-ötszáz fős fogyás miatt a következő jelentés idejére Erdély reformátussága valószínűleg a fenti lélektani határ alá esik.

A közgyűlésen szó esett arról, hogy a 2027-es esztendő a presbiterek éve lesz, és a református falinaptáron ezentúl lesz néhány módosítás, többek között a tematikus évvel kapcsolatos igeidézetek feltüntetése a naptáron vagy a diakóniai vasárnap pár héttel korábbra hozatala. Az Erdélyi Református Egyházkerület közgyűlése méltatta Kató Levente korábbi egyházkerületi tanügyi tanácsos munkásságát, aki az egyházért végzett önzetlen ténykedéséért Bono Ecclesiae díjban részesült.

Az idei egyházkerületi jelentések igeidézete: „Bízzál, Izrael, az Úrban most és mindörökké!” (Zsolt 131, 3). Amint a fiókáit saját vérével tápláló pelikán szimbóluma, valamint az erdélyi reformátusság „alaptétele” üzeni a múltból a jövőnek: „Ha Isten velünk, kicsoda ellenünk?”

XIV. Leó Lampedusa szigetén

A migráció jelensége történelmi kihívás Európa társadalmainak – jelentette ki XIV. Leó pápa a Lampedusa szigetén mondott beszédében, amelyben egy szerves és hosszú távú európai stratégiai terv kidolgozását sürgette szombaton.

A Földközi-tengeri migrációs útvonal egyik déli kapujaként ismert szigeten az egyházfő hangoztatta, hogy Európát földrajzi fekvése és intézményes rendszere képessé teszi arra, hogy akár a tengeren gyors segítséget nyújtson, majd befogadja, védelmezze, integrálja a migránsokat. A húsz négyzetkilométeres Lampedusa sportpályáján bemutatott misén négyezer pap, hívó és bevándorló hallgatta XIV. Leó szavait. A pápa felidézte, hogy már az apostolok is a Földközi-tengeren utaztak, amelynek partjain és szigetein vendéglátásra találtak, mivel ez a térség „évezredek óta civilizációk találkozópontja, az Evangélium ott hallatja hangját, ahol a népek találkoznak, az emberek befogadásra találnak, a sorsok egybeforognak, a különböző kultúrák párbeszéddé alakulnak. (Az Evangélium) viszont elnémul, ahol mindenki elkülönült szigetté változik, a kapcsolatok megszakadnak, a párbeszéd megszakad”.

Úgy vélte, a tengeri útvonal veszélyesebb, mint egykor a Jeruzsálem és Jerikó közötti szakasz volt, mivel a mai migrációban több ezer ember kerül banditák kezébe – utalt a pápa az emberkereskedőkre. Megemlékezett a tengerbe vesztett emberekről is: hangoztatva, hogy a mindenüktől megfosztott, előttünk földre kényszerített emberek mindenekelőtt „közelségre szólítanak fel, amely megelőz akármilyen más intellektuális véleményt és ideológiai meggyőződést”.

XIV. Leó köszönetet mondott Lampedusa lakosainak, intézményei vezetőinek, a parti őrségnek, a

szigeten szolgáló papoknak, orvosoknak, pszichológusoknak, valamint a migránsoknak, akik vándorlásuk alatt szintén szolidaritást tanúsítanak társaik iránt.

A pápa hangoztatta, hogy a tengerbe vesztett halottakat „a meghozott és a meg nem hozott döntések okozzák, a közös jó iránti érdektelenség és a korrupció a származási országokban, a szegénységet és kiakasztást okozó világgazdasági rendszer, az előítéletet és lenézést tápláló félelem, az a meggyőződés, hogy ezek a problémák bennünket nem érintenek, a mások tragédiáján nyereszkeskedő bűnös számítások, a vészhelyzetkezelésből a szerves és megosztott politikára való lassú és nehéz áttérés”.

XIV. Leó a tizenkilencedik század mártírjait idézve a szeretet civilizációjára épített új évezredet hirdetett meg annak lelki, kulturális, jogi, politikai és gazdasági kerete kidolgozásával. „Programot és irányt is válthatunk” – mondta az egyházfő, majd ellismerte, nincsen mindenkinek hatalma a valóság megváltoztatására, az azonban senkit nem ment fel a felelősség alól. „Mindenkinek van cselekvési tere, amely választásra szólítja fel, hogy az erő logikáját akarja-e táplálni, akárcsak közönnyel, cinizmussal, hazugsággal, gyűlölettel vagy a béke logikáját őrizni igazsággal, mérsékletességgel, közelséggel, gondoskodással”.

A Földközi-tengernek ezen szegletéből jobban látszik a korszakváltó kihívás, amelyet a migráció jelensége az európai társadalmakhoz intéz – fejtette ki. Hozzáette, hogy Európa – miként a környezeti átmenet és a béke előmozdítása terén, úgy történelménél és kultúrájánál fogva – egyedülálló lehetőséggel és felelősséggel bír a migráció tekintében is. (MTI)

Jakab István, Dr. Kolumbán Vilmos József és Ambrus Attila

Fotó: dr. Ábrám Zoltán

Egyházköri találkozó Szovátán

A Marosi Unitárius Egyházkör Szovátán rendezte meg múlt szombaton tizenötödik találkozóját, amelynek keretében a különböző gyülekezetek találkoznak, ünnepelnek, töltökeznak. Ez a szervezőknek is egy megmértetés.

Gligor Róbert László

Múlt szombaton már reggel benépesült a szovátai unitárius templom és parókia kertje. Legelőbb a különböző egyházközségek főzőcsapatai érkeztek meg, előkészítették az asztalokat, alapanyagokat, és hozzáálltak, hogy saját gyülekezeteik számára ebédet készítsenek. Később a gyülekezetek nagyobb csoportjai is csatlakoztak, de sok idő nem maradt a tereferére, hiszen 11 órától mindenkit ünnepi istentiszteletre vártak, ahol Szakács György, a marosvásárhelyi Bolyai téri unitárius egyházközség lelkésze végezte a szószéki szolgálatot, a szovátai Tófalvi Edit pedig a kántori szolgálatot látta el. A lelkész Isten és teremtményei, gyermekei kapcsolatáról beszélt, illetve arról, hogy egy ilyen találkozó alkalmával miként élhető meg ez a kapcsolat, hogyan terjed ki ez a közösségre.

A köszöntőbeszéd után rövid kulturális műsor keretében Bálint

Panna, Kiss Gyopárka, Kiss Anna és Szász-Biró Botond szavalatokkal, énekekkel, hangszerjátékkal örvendeztette meg az ünnepelőket, végül pedig a templomi közösség együtt énekelte a himnuszt. Ezt követően az udvaron felállított sátraknál a főzőcsapatok ebédet osztottak a résztvevőknek, később a beszélgetés, nótázás kapott helyet a téren.

Erő a küldetéshez

Benedek Csongor, a szovátai gyülekezet lelkésze a Népujságnak elmondta: a találkozókat évente más-más egyházközség szervezi, ők egy évvel ezelőtt kaptak felkérést a köri vezetőségtől, hogy házigazdái legyenek ennek az eseménynek. Ez számukra megtiszteltetés, egyrészt azért, mert a tizenöt találkozó közül ez az első, amelynek városi egyházközség a szervezője. Másrészt ez a nap egy megmértetés is számukra, megmutatja, hogy mennyire tudott a szovátai gyülekezet eleget tenni a szervezői feladatoknak. A lelkész szerint ez jól sikerült, mert egyszerű összefogás révén a gyülekezet kivette a részét a munkából. Itt két nevet kell kiemelni: a mintegy harminc fős szervezői mag irányítását és a munka oroszlánrészét Szabó Árpád gondnok és családja vállalta, míg Garaczi Zoltán, a Pacsirta szálló főszakácsa – aki nem először

volt a segítségükre – ezúttal a szovátai gyülekezetnek és meghívottainak (városi és különböző felekezetű egyházi előjáróknak, továbbá a bözödi gyülekezet tagjainak), mintegy 120 személynek főzött ízletes ebédet.

Egy ilyen alkalom megmozgatja a gyülekezeteket, mindenhol van egy mag, amely részt vesz a találkozókon, de idén más felekezetűek is érkeztek. Mindenki értékeli a rendezvényt, az együttléte, és akár évek múltán is találkoznak itt régi ismerősök. Fontos, hogy a formális találkozásokon kívül legyen egy alkalom a kötetlenebb, felszabadultabb, akár rövidnadrágos együttlétre is. Fontos az az impulzus, erő, amit itt kapni lehet, ezt a lelki többletet mindenki megkaphatja itt: együtt étkeznek, beszélgetnek, nótáznak, mindenki lelkesen, jókedvűen térhet innen haza. „Szükség van arra, hogy időnként nagyközösségben is megerősödjünk, és kell egy lendület a küldetésünk teljesítéséhez, amit az ilyen találkozók alkalmával megkapunk” – magyarázta a lelkész.

„Legfontosabb a közösség”

Nt. Fazakas Lajos Levente, az egyházkör esperese nagyra értékeli azt, hogy egykor Sándor Szilárd unitárius lelkész megfogalmazta

egy ilyen találkozó megszervezésének igényét, és azt, hogy ezt évente más-más helyen tartják meg. Évente egyszer a különböző egyházközségekben élő és tevékenykedő személyek útjai kereszteződnek, és nem mennek el egymás mellett: találkoznak, együtt imádkoznak, énekelnek, hallgatják az igét, utána asztalközösségben részesülnek. „A legfontosabb a közösség” – véli az egyházköri előjáró, aki hozzátette: minden évben van két-három gyülekezet, amelyik valamilyen okból távol

marad, ezért a következő évek feladata lesz, hogy azokba a gyülekezetekbe is elvigyék ezeket a találkozásokat. Aki már egyszer-kétszer részt vett ilyen alkalmakon, az már visszatér ide.

Az esperes úgy értékelte: jó volt a szombati hangulat, a bejelentkezések alapján legalább háromszáz résztvevő lehetett, de voltak be nem jelentkezők és más felekezetű személyek is. A legtávolabbról idén a szabédiak jöttek, és ők voltak a legnépesebb csapat is, ötvennél többen is érkeztek az együttlétre.

Fontos az itt kapott közösségi erő – vélik a lelkészek

Fotó: Marosi Unitárius Egyházkör

A beázott maroskeresztúri tömbházlakások kapcsán

Kovács Edit polgármester álláspontja

Amint arról június 23-i lapszámunkban is beszámoltunk, a maroskeresztúri tömbházprojekt kivitelezése az utóbbi időben nehézségekbe ütközött, ugyanis az esőzések miatt több negyedik emeleti lakás kisebb-nagyobb mértékben beázott. A múlt hónap végi heves viharok tették fel az i-re a pontot, ekkor a kifestett épületek felső emeleti lakásaiba befolyt a víz, jelentős anyagi kárt okozva az ott élő keresztúriaknak.

Nagy Székely Ildikó

Kovács Edit polgármester közösségi oldalán egy július 2-i bejegyzésben együttérzését fejezte ki az érintett családokkal, továbbá az alábbiakról tájékoztatta a lakosságot: „Polgármesterként felelősséget vállalok azért, hogy ez a beruházás megfelelően valósuljon meg. Az önkormányzat feladata a munkálatok folyamatos nyomon követése, és az, hogy a váratlan helyzetekben a lakosság mellett álljon. Ugyanakkor a kivitelező kötelessége, hogy a munkálatok teljes időtartama alatt minden szükséges óvintézkedést tegyen az épületek védelme érdekében. A keletkezett károkért viselt felelősséget a műszaki vizsgálatok és a szerződésben foglaltak alapján állapítják meg. Most azonban nem a felelősök keresése a legfontosabb, hanem az, hogy mielőbb segítségünk az érintetteknek és helyreállítsuk a károkat.

Fontos azt is figyelembe venni, hogy a felújítás az Országos Helyreállítási Terv (PNRR) támogatásával valósul meg, amelynek megvalósítási határideje július 31. Ez egy szigorúan meghatározott határidő, amelyet az időjárási körülmények miatt sem lehet módosítani. Éppen ezért a munkálatok folytatása elkerülhetetlen. A kivitelezővel kötött szerződés felbontása nem jelentene megoldást. Ellenkezőleg: az európai

uniós támogatás elvesztéséhez vezetne, és veszélybe sodorná a beruházás befejezését, ami az egész közösség számára hátrányos lenne.

Jelenleg a legfontosabb feladat az esőzés következményeinek kezelése. Felszólítottam a kivitelezőt, hogy haladéktalanul intézkedjen a további károk megelőzése, az érintett lakások védelme és a tetőmunkálatok mielőbbi befejezése érdekében. Arra is kértem, hogy minden esetet külön-külön, kellő felelősséggel vizsgáljanak ki. Az önkormányzat minden szükséges támogatást megad az érintett tulajdonosoknak a károk felméréséhez és rendezéséhez szükséges eljárások során.”

A kivitelezőnek kell megtérítenie a kárt

Miután több lakos negatívan reagált az említett bejegyzésre, tegnap a konkrét intézkedésekről kérdeztük az előljárót, aki a kivitelezővel folytatott tárgyalás után nyilatkozott lapunknak.

– Két tömbház továbbra is ki van fedve, ezáltal ki van téve az időjárás viszontagságainak, a többire felkerült a kondenzfólia, ami a kisebb esőzésektől garantált védelmet biztosít. Az óriási viharok azonban ott is károkat okozhatnak, ahol megvan a tető, ezt nem áll módunkban befolyásolni. Többször elmondtuk már, hogy sajnos fel kell vállaljuk ezeket

a nagyon kellemetlen helyzeteket, mivel a rövid idő miatt és amiatt, hogy a munkacsapatok párhuzamosan dolgoznak a tömbházakon, nincs más megoldásunk. Köztudott, hogy ország szinten rengeteg munkálatot kell határidőre befejezni, ezért hatalmas munkaerőhiány van, ez okozza a legnagyobb gondot.

– Mire számíthatnak a károsultak? – kérdeztük a polgármester asszonyt.

– Mindenkitől azt kérjük, hogy jöjjen be a hivatalba, és írásban tegyen le panaszt, amit a kivitelezőnek továbbítunk. Az utolsó három napon beérkezetteket leszámítva minden panaszra már megvan az írásos válaszuk a kivitelező részéről, aki ígérete szerint ki fogja javítani az okozott károkat. Anyagi támogatásra az önkormányzat részéről nem számíthatnak az érintettek, a szerződés értelmében ugyanis a munkálatok során keletkezett károk teljes mértékben a kivitelezőt terhelik. Mi abban tudunk segíteni, hogy közvetítünk a kivitelező és a károsultak között, és nyomon követjük, hogy az illető a felvállalt kötelezettsége szerint járjon el – szögezte le a községgazda.

Kovács Edit a beruházás elkészültének július végi határideje kapcsán arról is tájékoztatót, hogy a PNRR-s projekteket megvalósító önkormányzatok harminc napos hosszabbítást kaptak, így a projektet augusztus 31-ig kell lezárni. A kivitelező szerződése július 20-áig van érvényben, de ha nyomós indokokkal jön, ő is részesülhet hosszabbításban.

– A dolgok jelenlegi állása szerint 20-áig nincs esély a munkálatok befejezésére – tette hozzá az előljáró.

Légy te is pilóta pár percre!

Különleges élménnyel várja az érdeklődőket a Maros Megyei Tanács, a Marosvásárhelyi Transilvania Nemzetközi Repülőtér, a Visit Maros Egyesület és a Wizz Air. A kezdeményezés a légitársaság romániai működésének 20 éves jubileumát ünnepli, amelynek története Marosvásárhelyen kezdődött: a Wizz Air első romániai járata innen indult. Ez alkalommal elindul a „Légy te is pilóta pár percre!” program, amelynek célja, hogy közelebb hozza a repülés világát a nagyközönséghez, és interaktív módon mutassa be a légiközlekedés izgalmas mindennapjait.

Július 9. és 15. között a látogatók egy modern virtuális valóság (VR) repülőgép-szimulátora segítségével pillanthatnak be a pilóták világába, és saját maguk is megtapasztalhatják, milyen érzés egy repülőgép irányítása. A különleges technológia révén néhány percre bárki a pilótafülkében érezheti magát, miközben izgalmas és egyedülálló repülési élményben lehet része.

Az érdeklődőket július 9–15. között – hétköznap 9 és 17 óra között, hétvégén 9 és 15 óra között – várják a Visit Maros Turisztikai Információs Központban (Marosvásárhely, Győzelem tér 1. szám). A részvétel ingyenes, iratkozás nem szükséges, a résztvevők érkezési sorrendben kapnak lehetőséget a szimulátor kipróbálására.

A Maros Megyei Tanács sajtóirodája

A Marosvásárhelyi Állatkert közleménye

Tudomásunkra jutott a közel-múltban megjelent sajtócikk, amely egy 1-es típusú cukorbeteg kislány Marosvásárhelyi Állatkertbe történő belépésével kapcsolatos esetet ismerteti.

Bár intézményünket a cikk megjelenése előtt hivatalosan senki sem kereste meg álláspontunk ismertetése céljából, fontosnak tartjuk, hogy bemutassuk a tényeket, valamint megerősítsük azokat az elveket, amelyek mentén intézményünk működik.

A Marosvásárhelyi Állatkert számára a fogyatékkal élő, illetve tartós beteg gyermekek kiemelten fontos látogatói csoportot jelentenek. Számunkra ez nem csupán jogszabályi kötelezettség, hanem erkölcsi felelősség is, amelyet évek óta következetesen vállalunk.

Büszkék vagyunk arra, hogy Romániában elsőként és mindmáig egyetlen állatkertként szervezzük meg minden évben a Dreamnight at the Zoo nemzetközi rendezvényt, amelynek célja, hogy beteg és fogyatékkal élő gyermekek, valamint családjaik egy különleges, örömteli estét tölthessenek el állatkertünkben.

Emellett hosszú évek óta együttműködünk az ASCOTID szervezettel is, amely rendszeresen szervez programokat és versenyeket intéz-

ményünkben fogyatékkal élő gyermekek és fiatalok számára.

Az elmúlt évek során folyamatosan fejlesztettük állatkertünk akadálymentesítését. A főbb sétányok, állatházak és látogatói útvonalak mozgásukban korlátozott személyek számára is megközelíthetők, valamint mozgássérült illemhelyek is rendelkezésre állnak.

Éppen ezért különös figyelemmel vizsgáltuk ki a sajtóban ismertett esetet.

A vizsgálat során megállapítottuk, hogy a pénztárnál kezdetben kizárólag egy orvosi igazolást (adeverință medicală) mutattak be. Pénztáros munkatársunk kérte a fogyatékosági besorolást igazoló tanúsítvány (Certificat de încadrare în grad de handicap) bemutatását,

mivel a hatályos jogszabályok szerint ez az a hivatalos dokumentum, amely igazolja a fogyatékosági besorolást és az ehhez kapcsolódó kedvezményekre való jogosultságot.

A 448/2006. számú törvény rendelkezései alapján a fogyatékosági besorolást kiskorúak esetében a Gyermekvédelmi Bizottság, felnőttek esetében pedig a Fogyatékos-sággal Élő Felnőttek Értékelő Bizottsága által kiállított tanúsítvány igazolja (86. § (1) bekezdés, illetve 87. § (4) bekezdés), míg az ingyenes belépéshez való jogot ugyanezen törvény 21. § (3) bekezdése szabályozza.

Ezt követően a tanúsítvány elektronikus formában bemutatásra került, amelyet pénztáros

munkatársunk elfogadott. Ennek alapján a kislány és kísérője megkapta a jogszabály szerint őket megillető kedvezményt, és beléphe-tett az állatkertbe.

Fontosnak tartjuk megjegyezni, hogy az események ezen része a megjelent cikkben már nem szerepelt, ezért szükségesnek éreztük a történet teljes ismertetését.

Ugyanakkor úgy gondoljuk, hogy minden hasonló eset lehetőségét jelent arra, hogy tovább javítsuk működésünket. Ezért a közeljövőben egyértelmű belső eljárásrendet dolgozunk ki a kedvezmények igénybeviteléhez szükséges dokumentumokról, és erről a látogatók számára is könnyen hozzáférhető tájékoztatást teszünk közzé.

Amennyiben belső vizsgálatunk,

illetve az illetékes hatóságokkal folytatott egyeztetések alapján szükségesnek bizonyul az alkalmazott eljárások pontosítása vagy továbbfejlesztése, azt haladéktalanul megteesszük annak érdekében, hogy hasonló félreértések a jövőben ne forduljanak elő.

A Marosvásárhelyi Állatkert továbbra is nyitott minden jóhiszemű, építő jellegű észrevételre. Meggyőződésünk, hogy az ilyen visszajelzések hozzájárulnak intézményünk folyamatos fejlődéséhez és szolgáltatásaink minőségének javításához.

Számunkra nem az a legfontosabb, hogy egy ilyen helyzetben bebizonyítsuk, kinek volt igaza, hanem az, hogy minden olyan gyermek, akit a törvény kedvezményre jogosít, örömteli és méltó élményben részesüljön állatkertünkben.

A legfontosabb számunkra mindig az, hogy minden gyermek – egészségi állapotától függetlenül – mosollyal, örömteli élményekkel és szép emlékekkel távozzon a Marosvásárhelyi Állatkertből.

Köszönjük mindazoknak, akik észrevételeikkel és javaslataikkal hozzájárulnak a Marosvásárhelyi Állatkert munkájának folyamatos fejlesztéséhez. Meggyőződésünk, hogy a nyílt párbeszéd és a kölcsönös tisztelet jelenti a legjobb utat egy korszerű, a közösséget szolgáló közintézmény működéséhez.

A Marosvásárhelyi Állatkert vezetősege

Illusztráció

Munkálatok Segesváron és környékén

Az Aquaserv Rt. segesvári fiókja felhívja a fogyasztók figyelmét, hogy betervezett há-lózatfejlesztési/karbantartási munkálatok miatt **július 13-án 8 órától július 17-én 15 óráig** (becsült időintervallum) az ivóvíz-szolgáltatás csökkentett nyomással és vízhozammal történik, illetve egyes terü-leteken időszakos vízhiány is előfordulhat **Segesváron és környékén**.

Felhívjuk a fogyasztók figyelmét, hogy a vízszolgáltatás újraindít-ásakor előfordulhat, hogy a vezetékekben lévő lerakódások felkava-rodása miatt a csapból rövid ideig zavaros víz folyik. Javasoljuk, hogy a vizet, ameddig ki nem tisztul, csak háztartási célokra használják. El-nézést kérünk a kellemetlenségért. Köszönjük a megértést!

AQUASERV Rt., Segesvár

LABOR

VÉRVÉTELRE VAN SZÜKSÉGE?

INGYENES

laborvizsgálatok

küldőpapírral

a **Procardiánál!**

Időpontfoglalás nélkül!

Tel. 0265/210-087.

(69341-I)

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

ADÁSVÉTEL

ELADÓ terület Jedden. Tel. 0749-456-155. (28592)

ELADÓ tolokocsi. Tel. 0365/881-999. (sz.)

ELADÓ Volkswagen Golf, méz-pergető (inox és villanyos), aszta-losgépek. Tel. 0740-497-624. (28638-I)

LAKÁS

KIADÓ a központ közelében 2 szobás bútorozott lakás nemdo-hányzó igényesnek. Tel. 0365/446-207. (28630-I)

ELADÓ külön udvaron ház, 1 szoba, nagy konyha, fürdő, kamra, udvar. Tel. 0742-666-631. (p.-I)

KÜLÖNFÉLÉK

HÁZTETŐT készítünk cserépből, lemezből, kisebb javításokat vál-lalunk. Festünk, szigetelünk és többféle munkát vállalunk. Tel. 0753-643-414, Csaba. (28584)

IDŐS vagy beteg személy éjszakai felügyeletét vállalom Maros-vásárhelyen. Tapasztalattal és ápolói végzettséggel rendelke-zem. Tel. 0752-901-597. Köszö-nöm. (28578)

BÁRMILYEN típusú munkát vál-lalunk, külső-belső munkálatot, fateraszkesztést, stb. Tel. 0751-696-823. (28632)

SZAKEMBER vállal festést, ház-, tömbházfelújítást; kiüresi-tünk garázt, alagsort, bontunk, szigetelünk. Tel. 0752-854-364. (28576)

TAPASZTALT ápolónő otthoni beteggondozást vállal. Tel. 0775-347-890. (28639)

SZOLGÁLTATÁS – ÜZLETI AJÁNLAT

REDŐNYÖK, SZALAGFÜGGÖNYÖK, ROLETTÁK, GARÁZSKAPUK és egyéb árnyé-kolástechnikai cikkek, automatizált változatok, nyílászárók. TERASZBEÉPÍTÉS üveggel és pony-vával. Tel. 0745-379-638. (69277)

A MELINDA FUNERAR teljes körű professzionális temetkezési szolgáltatást és ügyintézést biz-tosít **NONSTOP**: szállítás bel- és külföldön, hamvasztás, ravatalozás, a temetéshez szükséges kel-lékek biztosítása. Tel. 0747-581-055, 0740-263-907. Marosvásárhely, Onești tér 12. szám. (68166)

ÚJONNAN NYÍLÓ CUKRÁSZDÁBA, Jedden **MEGBÍZHATÓ KOLLÉGANŐT** keresünk. Tel. 0746-763-889, 0745-668-883, fabiantunde@gmail.com (69353)

MEGEMLÉKEZÉS

Ti ott vagytok, ahol nincs fájdalom, sírotra szálljon áldás és nyugalom. Álmaitek a mennyben legyenek csendesek, a Jóisten örködjön pihenésetek felett. „Volt emberek. Ha nincsenek is, vannak még. Csodák. Nem téve semmit, nem akarva semmit, hatnak tovább.”

(Kosztolányi Dezső)

„Egy ember addig él, amíg emlékeznek rá.”
(Fekete István)

Fájó és szomorú szívvel emlékezünk szüleinkre, **id. PÁNCZÉL DÁNIELRE** halálának 26., és **PÁNCZÉL JULIÁNNÁRA** halálának 20. évfordulóján. Nyugodjanak békességben, az Úr Jézus szent nevében! Három fiuk Mezősámsondról családjukkal, és leányuk Me-zőbándról családjával. (28640)

„Aki szerettei szívében él, nem hal meg, csak távol van.”

Soha el nem múló szeretet-tel emlékezünk drága gyer-mekünkre, **PÁLFY HUNOR CSABÁRA** az „örök mezőkre” való tá-vozásának 8. évfordulóján. Emléked örökre a szívünk-ben él! **Bánatos szülei és szerettei.** (28611-I)

Fájó szívvel emlékezünk drága jó édesanyánkra, a maros-vásárhelyi

SZŐCS MARGITRA

szül. Kacsó

halálának 4. évfordulóján, valamint az ő édesanyjára, sze-retett nagymamánkra, a demeterfalvi **KACSÓ POLIRA** szül. Nyíri halálának 28. évfordulóján. Emlékük legyen áldott! (28624-I)

Soha el nem múló szeretettel gondolunk a vásárhelyi szü-letésű

DOMAHIDI SÁNDORRA

halálának 10. évfordulóján. Bánatos felesége, Irmuska és leánya, Babi családjával együtt. (28632-I)

FONTOS TELEFONSZÁMOK

• Központosított ügyelet (Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD, Csendőrség, Mentőállomás): 112	• DIGI - 0365/400-401 - 0365/400-404
• Rendőrség - 0265/202-305	• Áramszolgáltató vállalat - 0800-500-929 - vidék - 0265/929
• SMURD (betegekkel kapcsolatos információk)- 0265/210-110	• Delgaz Grid - 0265/200-928 - 0800/800 928
• Sürgősség szolgálat: - gyermekeknek - 0265/210-177	• Aquaserv: - hideg víz-csatorna - 0265/215-702 - közönségsszolgálat - 0265/208-888 - központ - 0265/208-800 - 08008 208-888
• Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal - 0265/268-330	• Fogyasztóvédelmi hivatal - 021-9551
• Prefektúra - 0265/266-801	• Vasútállomás - 0265/236-284
• Maros megyei RMDSZ - 0265/264-442 - 0265/262-907	• Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés (0-24 óra), professzionális balzsamozás Nemzetközi halottszállítás - 0265/215-119 - 0744-282-710
• Gyulafehérvári Caritas, otthongondozó szolgálat, 8–16 óra között: 0736-883-110	• Alkony Kft. temetkezés (24 ó.) - 0265/263-865
• Procardia Egészségügyi Központ - Orvosi rendelők: M. Eminescu u. 3. sz.: - 0265/210-087 - Fizioterápia: Arany János u. 46. sz.: - 0730-545-646	- koporsók, kellékek, - 0745-606-215 - koszorúk - 0745-606-269 - halottszállítás - 0758-047-604
• Optika-Optofarm - 0265/212-304 - 0265/312 436 - 0265/250-120 - 0265/263 351	Méltányos reklámdíj fejében állandó szereplője lehet a FONTOS TELEFONSZÁMOK rovatnak.
• Optolens szemsebészet - 0265/263-351	Várjuk jelentkezését a 0265/268-854-es telefonon.
• Dora Optics - 0733-553-976 - 0733-553-976	

KLARA javasasszony 100%-ban megoldja a hozzá fordulók problémáját, feloldja a kötést és az átkot, gyógyítja az alkoholizmust, depressziót, impotenciát, epilepsziát, visszahozza a szeretett személyt, pénzügyi sikert és nyereséget hoz a házhoz, szétvált családokat újból összehoz, tarot-kártyából megnézi a múltat, a jelent és a jövőt, bármilyen egyéb problémában is segít.

Köszönetnyilvánítások:

Anica Marosvásárhelyről köszöni Klara asszonynak, hogy ismét együtt lehet férjével egyévnyi távollét után; Marian Ákosfalváról hálás, mert fia kigyógyult az alkoholizmusból, a depresszióból, és jó útra tért; Gergely Nyárádszeredából köszöni, hogy Klara asszony segítségével megszabadult a kötéstől, és megismerkedett élete szerelmével; Antonela Ernyéből köszönetet mond, mert megszabadult a családi átoktól, és ismét boldog; Irén férje Vásárhelyen az epilepsziából gyógyult ki; Cristian Dicsőből hálás Klarának, mert újra együtt van a kedvesével.

Tel. 0742-450-214, Klara látnok. (Fizetett hirdetés: mp.)

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plastik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 182-184. sz. (Fortuna). Tel: 0265/265-205
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/212-212
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

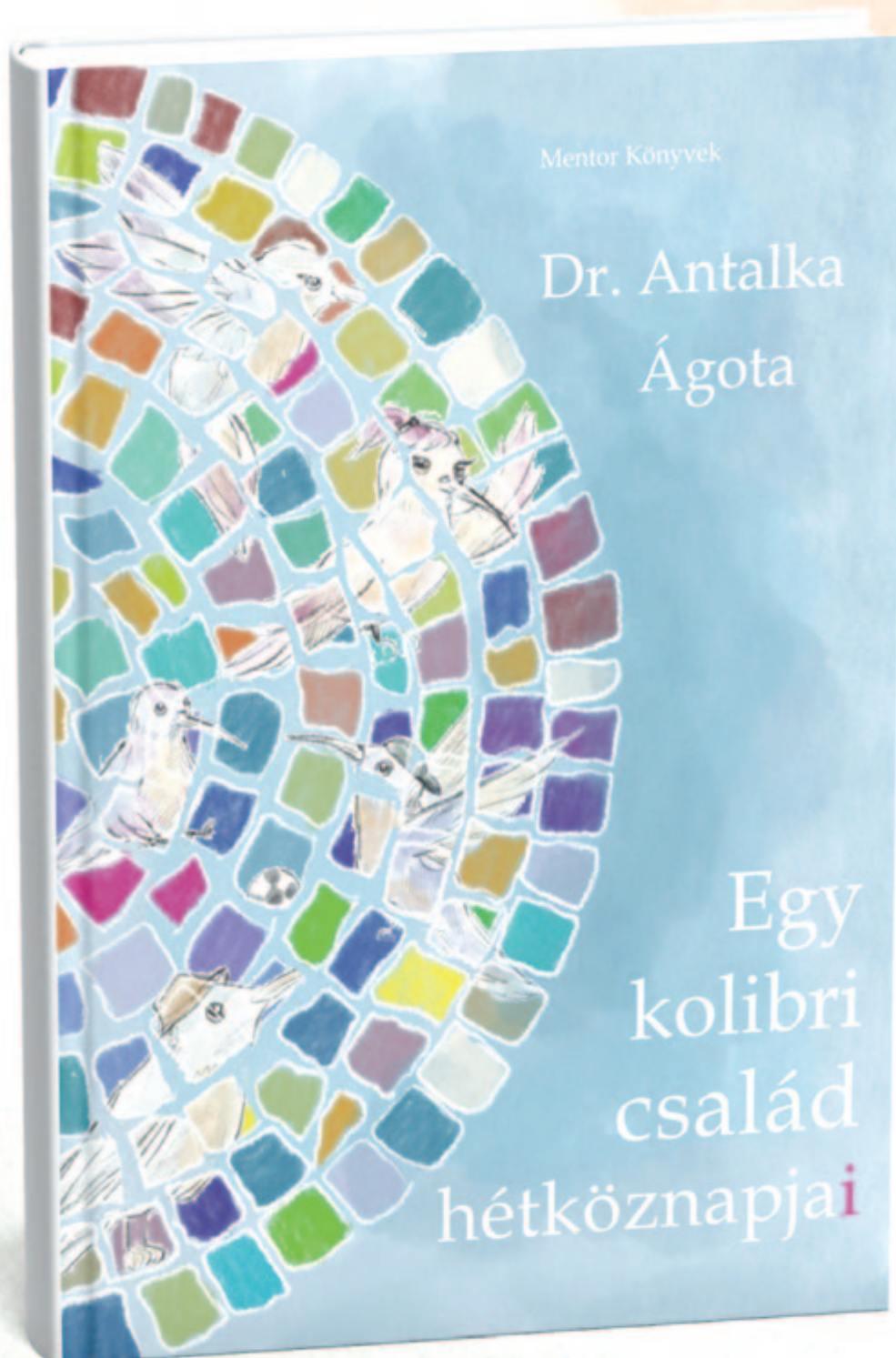
Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

mk <https://mentorkonyvek.ro/>

SÍREMLÉK AKCIÓ**-40%**
KEDVEZMÉNNYEL

Minőségi gránit síremlékek

6 990 RON
kezdőáronAKCIÓNK JÚLIUS 31-IG
ÉRVÉNYES!

A kép illusztráció

Nyárádtő, Fő út, 446/B
(közel a sörgyárhoz)

Tel: 0265-328663, 0738-795191

CityTV
MAROSVÁSÁRHELY**MAGYAR NYELVŰ ADÁS**
KEDD, PÉNTEK 19:00 ÓRA**228-as**
a **DIGI** hálózatban**RADIO**
KOKO
ONLINE STREAMING**Marosvásárhelyi**
Rádió
Romániawww.marosvasarhelyiradio.ro**96 FM**
106,8 FM
1323 AM